

SLOVENSKI LIST

Naročnina: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50; Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

PERIODICO DE LA COLECTIVIDAD YUGOESLAVA

Dirección y Administración: Gral. César Díaz 1057, U. T. 59-3667 Bs. Aires

AÑO (Leto) IX.

BUE NOS AIRES, 12 de febrero (februarja) 1938

Núm. (štev.) 58

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

LIST IZHAJA OB SOBOTAH
Rokopisi se ne vračajo

Delovni program naše kolonije

Naš državni zastopnik v Buenos Airesu je preteklo soboto uporabil priliko, ki se mu je nudila na banketu, katerega so mu priredile tukajšnje naše organizacije, da je pred dvesto zastopniki našega organiziranega izseljenstva razvil delovni program naše kolonije za 1938. leto. Samo svojo pošteno dolžnost izpolnjujemo, če na tem mestu priznamo, da je g. poslanik s tem podal nov dokaz, da mu je na pretek kolonije glavna skrb in da se torej v polni meri zaveda nalog, s katerimi je združen njegov visoki položaj v deželi, kjer živi mnogo naših izseljencev in kjer nimamo kariernih konzularnih državnih zastopnikov, ki bi ga v tem pogledu mogli in morali razbremenjevati. Naš državni zastopnik je torej predložil koloniji svoj predlog za delovni načrt. Že to je dejstvo samo po sebi, t. j., da je naša izseljenška skupnost, ki je bila navajena tavati brez glave in brez programov, dobila enoleten deloven načrt, ki je razveseljivo znamenje, ker pomeni korak naprej v primeri z dosedanjimi dolgimi leti breznačrtnega in neorganiziranega življenja naše skupnosti. Poleg tega pa mislimo, da je načrt dober, ker vsebuje, poleg nekaterih že samo po sebi umelih točk, kakor so potreba, da se že obstoječa društva okrepijo, da naše izseljenško šolsko gibanje ne obteži v sedanjih mejah, marveč da v tekočem letu ustanovimo vsaj še dve šoli itd., tudi dve, tri točke, ki so fundamentalnega pomena za razvoj prilik v naših naselbinah ter za uspeh slehernega skupnega dela v bodočnosti. V mislih imamo ustanovitev srbsko-hrvatskega lista, organiziranje jugoslovanskih prenosov v tukajšnjem radiu in pa kulturno propagando, tako med našim izseljenštvom kakor med tukajšnjo argentinsko javnostjo.

V skladu z željami, ki so prišle v koloniji že mnogokrat do izraza in ki so jih tolačili tudi nekateri govorniki na sobotnem banketu, je g. poslanik navedel potrebo, da se za srbsko-hrvaški del naše kolonije ustanovi dober list. Vsak, ki pozna razmere v tem delu naše izseljenške skupnosti, kot so se razvijale v povojnih letih, ve, da je resen list, ki bi služil potrebam kolonije, velika in neodoljiva potreba. Že pred leti se je ta potreba stalno pojavljala in silila naprej; in dasi so se že takrat našli ljudje, ki so bili pripravljene podpreti koristno iniativo, ni bilo tu najti primerno pripravljene časnikarja, ki bi tak list moral voditi. Sedaj je tudi ta ovira premagana. Ustanovil se je konsorcij odgovornih mož, ki so si tudi urednika že poskrbeli. Če smo točno obveščeni, bo glasilo srbsko-hrvatskega dela naše kolonije začelo izhajati še tekom tega meseca. To bo za našo skupnost velikega pomena, ki se ga tudi slovenski izseljenci prav dobro zavedamo. Zato pa bomo tudi mi podprli tako resno in pošteno glasilo vsaj s tem, da ga bomo svojih prijateljem Hrvatom in Srbom priporočali.

Druga glavna točka letošnjega delovnega programa je ustanovitev jugoslovanske radio-ure na eni izmed tukajšnjih postaj. Skoro vse

VAŽNE SPREMEMBE V NEMČIJI

KANCLER HITLER JE REORGANIZIRAL VLADO, PREVZEL SAM VRHOVNO POVELJSTVO NAD VSEMI VOJNIMI SILAMI DRŽAVE TER VPOKOJIL VEČJE ŠTEVILO GENERALOV — NE-SOGLASJA MED KONSERVATIVNIMI ELEMENTI VOJSKE IN NACIONALSOCIALISTI

Pretekli petek je kancler Hitler izvršil reorganizacijo svoje vlade; prevzel je sam vrhovno poveljstvo nad vojsko, mornarico in letalstvom zunanjo politiko je poveril dosedanjemu poslaniku v Londonu von Ribbentropu, baron von Neurath, dosedanji zunanji minister, pa je bil imenovan za vladnega zasebnega svetnika; Goering je postal feldmaršal, dočim sta bila maršal Blomberg in general von Fritsch razrešena dolžnosti.

Mnogo večjo pozornost nego vest o teh spremembah je povzročila no- vica, da je Hitler naslednjega dne vpoKOJIL celo vrsto generalov, ka- kor von Leeba, Lutza, von Leista, Kressa von Krestenstein, Lieseja, Wachenfeldeja, Halma, Haupische itd. — Vsega trinajst generalov — ter je potem eliminiral iz vojske še mnogo drugih oficirjev.

Kaj se je bilo zgodilo?

Notranje spremembe v Nemčiji, ki so se te dni zgodile, bodo brez dvoma imele velik vpliv na nadalj- ni razvoj evropske politike. Hitler ki je moral doslej deliti oblast z ne- katerimi generali in drugimi vodi- telji težke industrije in trgovine, jih je sedaj kratkotalno odstavil a- li pa so sami odstopili, kot na pri- mer general Blomberg in bivši fi- nančni minister Schacht. Oba sta bila med glavnimi vplivnimi vodi- telji: prvi vojske in drugi gospo- darstva. Nista pa se strinjala s Hi- tlerjevo zunanjo politiko in sta raje odstopila, medtem ko je druge nji- hove privrženice Hitler sam odsta- vil.

Poseči je treba malo nazaj za pra- vilno tolmačenje sedanjih dogod- kov v Nemčiji.

Poraz Nemčije v svetovni vojni ni bil le gospodarski polom marveč tudi ideološka katastrofa nemškega ljudstva. Vera v nemškega "nad- človeka", ki so jo Nemei tako oholo in fanatično oznanjali in tudi na zu- naj ob vsaki priliki kazali, se je po- zlomila nemške "nadmoči" v svetov- ni vojni razblinila v nič. Narodi, ki jih nemški kapitalistični imperi- alizem izmagoval pred vojno, so se

druge narodnostne skupine imajo tu svoje prenose; tudi take, ki so mnogo manjše nego naša. Kaj bi ne mogli tudi mi organizirati svojo tedensko radio uro? Mislimo, da bi se to moglo narediti, če je le količi- kaj dobre volje med takim, ki ima- jo možnost, da tako akcijo podpro. Radio-ura bi bila velike važnosti za vso našo po širni republiki raz- kropljeno kolonijo in, če bi imela — kakor bi morala imeti — dober pro- gram, bi bila tudi velikega pome- na za našo propagando med tukaj- šnjim svetom.

Če se bodo poleg tega našli ljud- je, ki bodo pripravljene pomagati s predavanji, da se naša kolonija kulturno dviga in da se tudi argen- tinska javnost pravilno informira o nas, bomo mogli upravičeno trditi koncem 1938, da se je v naši koloni- ji začela nova doba; doba plod- nega dela.

Program je torej tu in čaka da se lotimo njegovega izvrševanja. — Vsi smo poklicani, da pri tem delu pomagamo, saj imajo njegovi uspe- hi biti vsej koloniji v prid.

osvobodili. In to je bil pravzaprav največji in glavni poraz za povoj- no Nemčijo. Nemški oblastniki ni- so mogli več zadovoljiti ljudstva, ker ni bilo več kaj izmogočati, in tedaj je pričel nemški narod spoz- navati svoj resnični položaj.

Nemčiji je grozila notranja re- volucija in preobrat, kot se je bil zgodil v Rusiji in bi se bil gotovo tudi v Italiji, da ni tega preprečil Mussolini, ki je preskočil iz socia- lizma v fašizem, ker je kot dober spoznavalec ljudi kmalu spoznal, na katere strune je treba brenkati in kakšna sredstva uporabljati za doseg in ohranitev oblasti. Kmalu se je našel tudi v Nemčiji mož, ki je udaril na pravo struno, poziva- joč "razžaljeno" in v vojni poraže- no nemško ljudstvo na revanšo. — In res: narod, ki še ni bil pozabil zlatih predvojnih časov, in zlasti mladina, so slepo pričeli slediti no- vemu nemškemu preroku. Nemški oblastniki so denarno podprli Hi- tlerja, kajti videli so v njegovih me- todah sredstvo za potlačanje revo- lucionarnega delavskega gibanja. —

Hitler pa se ni vdmil za stalno mogočnikom, ki so mu pomagali na- nože, marveč je čakal samo ugod- ne prilike, da se popolnoma pola- sti oblasti. V krvi je zatrl nepokor- ščino v lastnih vrstah, sedaj pa se je otresele konservativnih elemen- tov.

Znano je, da je bil nedavno umrl general Ludendorff nekaj posebn- ljen "bog" nemške armade ni je tu- di s svojo ženo propogiral neko čisto svojstveno vero v nemškega nadčloveka. Hitler je bil z njim večkrat v sporu, a se takih ljudi, kot sta bila general Ludendorff in Hindenburg ni upal javno dotekni- ti. Sedaj pa, ko so stare nemške ve- ličine že skoro vse v grobu, je Hi- tler dvignil roko nad tistimi, ki so hoteli slediti njihovim zgledom ter se je sam proglasil za neomejenega gospodarja "tretjega nemškega ce- sarstva".

Svojčasno tudi poročali, da je bil Ludendorff mnenja, da bodoč- nost Nemčije brez Rusije ne more biti. Zato je baje iskal in se mu je

tudi posrečilo navezati stike z ne- katerimi vplivnimi ruskimi genera- li. Hitler sam je izdal Stalinu za- hrbtini načrt njegovih generalov in so vsi morali plačati z življenjem, kot Tuhačevski in drugi. Hitlerju ni bilo težko najti zarotnike, ker so skoro javno delali proti njemu, ali vsaj mimo njega, medtem ko Sta- lin ni trpel in ne trpi nobene javne opozicije.

Kaj so pravzaprav zasledovali ru- ski umorjeni generali in nemški u- mrlji ter ostali, sedaj odstavljeni, je težko razumeti in si v tem morda tudi sami niso bili na jasnem. Go- tovo pa je, da so ruski generali ho- teli odstaviti ali vsaj v ozadje po- tisniti Stalina in prav isto so na- meravali tudi nemški s Hitlerjem, ko bi ga enkrat odpravili.

Zastoj je Hitler ob vsaki priliki izlival jezo nad sovjete, ko pa so njegovi generali, ki so vodili ar- made, mislili drugače. Oba diktator- ja, Hitler in Stalin, četudi sta si po vsem različnih nazorov, sta šli v tem edina, da hočeta vso oblast v svojih rokah. Zato sta vsak na svoj način opravila s svojimi nasprot- niki.

Ali če bi bilo za usodo Evrope bo- lje, ko bi se bil posrečil načrt ru- skih in nemških generalov, kot pa da je ostal v Rusiji še nadalje ne- mejen gospodar Stalin in se je v Nemčiji le še bolj utrdil Hitler, na moremo vedeti, in bi tudi sedaj ne bilo več važno.

Mnogi menijo, da pomenijo seda- nji dogodki v Nemčiji en korak bli- že k vojni, na katero se svet pri- pravljaja. To mnenje je utemeljeno v toliko, v kolikor nam zgodovina dokazuje, da so diktatorji, ki so zagospodovali narodom, v vseh ča- sih in v vseh narodih zapeljavali narode v boj proti drugim. In Hi- tler je sedaj postal neomejen gospo- dar Nemčije, dežele, katere narod je vedno imel mnogo smisla za vo- jašnice in za vojskovanje in ki da- nes, mnogo bolj kot kdaj prej, sa- nja o revanši ter se pod vplivom sovinitističnega fašizma ponovno vdaja zmotni veri v nadmoč nem- škega "nadčloveka".

Izid senatnih volitev v Jugoslaviji

Preteklo nedeljo so se v vsej Jugoslaviji vršile volitve za v- senat. Potekle so v najlepšem redu, saj se, glasom dosedanjih brzojav- nih vesti, nikjer ni dogodil noben zabeležbe vreden incident.

Volitev se je udeležila tudi opo- zicija. Kandidatne liste, ki jo je predložila Mačkova stranka, oblast ni hotela potrditi; izjavila je, da stranka nima pravice udeležiti se volitev, ker niso njeni v parlament izvoljeni zastopniki doslej položil- li prisege ter se sploh ne udeležu- jejo parlamentarnega dela. Stranke je vložila priziv na drugo inštanco, katera ji je priznala pravico, da na- stopi pri volitvah z lastnimi kandi- datidi.

Izid volitev pomeni zmago seda- nje vlade, ker si je Jugoslovanska radikalna zajednica zagotovila 17 senatorskih mest, dočim je opozici- ja izvojevala samo šest mandatov. S sedaj izvoljenimi senatorji in z

onimi, ki jih je pred nedavnim ime- novala krona, bo vlada imela od- slej tudi v senatu večino.

Prof. Goga je podal ostavko

Romunska vlada, kateri je načel- oval prof. Goga, in ki je s svojimi ukrepi izzvala v vsem svetu naj- večjo pozornost, je podala ostavko. Novi kabinet je sestavil poglavar romunske pravoslavne cerkve pa- triarh Mirea Christea, ki je v vlado pritegnil, kot ministre brez portfe- lja, tudi sedem bivših ministrskih predsednikov.

Prof. Goga in njegovi prijatelji so objavili proglas, v katerem vzkli- kajo: "Zmagal si, Izrael!" ker so prepričani, da bo nova vlada raz- veljavila vse protižidovske ukrepe zadnjih tednov.

Nova vlada je proglasila vojaško in kraljevsko diktaturo ter je v skladu s tem poverila vso civilno

RAZNO

Na Grškem so odkrili zaroto, katere namen je bil baje spraviti s sveta ministrskega predsednika Ma- taksasa; policija je radi tega are- tirala petnajst politikov, med njimi par rezervnih častnikov, ter jih de- portirala.

V treh švicarskih kantonih se je vršilo ljudsko glasovanje o tem, ali naj se komunistična stranka pre- pove ali ne; vsi trije kantoni so se z veliko večino izrekli proti komu- nizmu. Plebiscite bodo imeli tudi v ostalih kantonih.

V zrak je zletela velika smodni- šnica v Segniju, v Italiji. — Ubitih je bilo 13 oseb in mnogo ranjenih. Kraljevska dvojica in Mussolini so bili osebno na kraju nesreče.

Na povratku iz Brazila proti A- friki je padlo v morje italijansko letalo, katero je vodil tržaški pilot Mario Stoppani. Stoppani se je re- šil, štirje, ki so se vozili z njim, so pa izgubili življenje.

Velik požar je izbruhnil v Rabu, v Dalmaciji, in, kakor javljajo br- zojavna poročila, grozi uničiti skoro vse mesto.

DR. KOROŠEC O ZADRUŽNI- ŠTVU

Te dni so se zbrali v Belgradu zastopniki svobodnega združni- štva v naši državi na 18. redni ob- čni zbor. Občni zbor je namesto za- držanega predsednika, notranjega ministra dr. Antona Korošca, vodil podpredsednik, minister brez port- felja inž. Voja Gjorgjevič.

Po kratkem pozdravnem govoru je minister Gjorgjevič prečital tu- di pismo, ki ga je občnemu zboru poslal predsednik Glavne združne zveze dr. Anton Korošec. V tem pismu pravi minister dr. Korošec, da obžaluje, ker ne more prisostvo- vati občnemu zboru. To da obža- ljuje tem bolj, ker s stopanjem v veljavo zakona o gospodarskih za- drugih Glavna združna zveza, ki ji je predsednik od začetka, zaklju- čuje skoraj 20letno dobo svojega delovanja. Združništvo se je — piše dr. Korošec v tem svojem pi- smu — v teh 20 letih dvignilo ne samo številčno, temveč je zavzelo tudi važen položaj v vsem našem kulturnem, socialnem in gospodar- skem življenju. Danes je združni- štvo činitelj, s katerim mora vsa- kdo računati. Veliko zaslug za raz- voj združništva v naši državi pa pripada ravno Glavni združni zvezi in zato lahko s ponosom gle- damo na njeno delo. Z novim za- konom o gospodarskih združnih, pri katerem ima Glavna združna zveza, ki ga je sestavila, nemalo za- slug, to se je poudarilo tudi v na- ših zakonodajnih telesih, nastopa nova doba združnega delovanja. Dalje pravi, da se bo sedanje za- družništvo s še večjim razmahom razvijalo in da bo postalo še važ- nejši činitelj v našem socialnem, kulturnem in gospodarskem življe- nju od česar bo imelo velike koristi tudi naše ljudstvo.

upravo v Rumuniji vojni oblasti. — Obenem je bilo v vsej državi pro- glašeno obsedno stanje.

Argentinske vesti

Jan Kacin:

Iz letošnjih počitnic

Vsako leto v vročih mesecih gre do na deželo ali na morje premožni ljudje, ki si svoje počitnice sami odmerjajo; drugim — tovarniškimi in drugim delavcem, bančnim in drugim uradnikom in tudi šoloobveznim otrokom — odmerja počitnice zakon, z namenom, da jim da možnost, da se odpočijejo in navžijejo novih energij za celoletno garanje v delavnici, v uradu ali v šoli. To je namen, dasi se v praksi ne dogaja zmerom, da si človek v resnici oddahne, ko gre na oddih; premožnejši včasih Bog obdaril s sitno ženo in z muhastimi otroci, ki so na počitnicah še bolj godrnjavi nego doma; delavec in uradnik mnogokrat porabita svoje počitnice za delo pri hiši ali na vrtu itd., tako da me počitnice mnogokrat le sprememba, a ne oddih v... lenuharskem pomenu besede.

Pa sem še jaz sklenil, da si letos privoščim počitnice, čeprav ne spadam med premožne in mi tudi zakon počitnice ne odmerja. In sem mislil, da si bom v resnici oddahnil, da bom pošteno polenaril, tembolj, ker mi tudi sitne žene in nagajivih otrok Bog še ni dal. Nisem računals tem, da me je obdaril z radovednostjo; in tako se je zgodilo, da so se moje počitnice spremenile v nekakšno raziskovalno popotovanje v cordobsko pokrajino. Gledal, pozival in poslušal sem in tako marsikaj takega videl in izvedel, kar bi tudi naše bralce moglo zanimati. Pa sem tako spet padel v tiste opravke, katerim sem hotel na počitnice ubežati. S tem pa oddih tudi neha biti oddih.

Kdor se je vozil kdaj na to ali ono stran širne argentinske dežele, je videl neizmerne planjave pašnikov, polnih goved, konjev, svinj in ovac ter prostrana obdelana polja. A le okrog železnice je tako, medtem ko so od prometa oddaljenejši kraji še popolnoma neobdelani in zapuščeni. Eno samo potovanje v notranjost prepriča človeka, da je Argentina ogromna in zelo bogata dežela, ki ima veliko bodočnost. Ni pa vse tako, kot bi se človeku zdelo na prvi pogled, marveč bo morala Argentina za srečnejšo bodočnost svojega prebivalstva še marsikaj ukreniti, preurediti in organizirati, če naj se izrabijo vse poti, ki vodijo do srečne bodočnosti argentinskega ljudstva.

Mnogi naši ljudje ne vedo, da je argentinski kmet povečini kolon "chacarero". Samostojnih posestnikov, "estancieros", je zelo malo. Zemlja je last nekaterih argentinskih veleposestnikov in kamor so pa speljane železnice, je v rokah dotičnih železniških družb, ki so vse tuje z največ angleškim kapitalom.

Veleposestniki oddajajo zemljo v obdelavo kolonom za 25% dajatve od vsake žetve, kar je torej več kot desetina, ki so jo morali svoj čas oddajavati naši kmetje svojim graščakom. Hiše — "ranchos" — so deloma pletene in ometane z blatom, deloma zidane z na soncu posušeno opeko ter istotako ometane z blatom. Te "hiše" bi se za živali ne bile zdrave, kaj šele za človeka! Zato se ni čuditi, če je tolko jetičnih ljudi tudi na deželi. Kmetje se ne trudijo, da bi te hiše, ki niso njihove, izboljšali in popravili, kar je razumljivo. Veleposestnikov pa tudi ne zanima kakšno je stanovanje, v katerem oni ne bivajo, pač pa natančno pazijo, če je polje dobro obdelano ali ne in imajo nalašč

za to dobro plačane inspektorje, ki nadzorujejo delo. Če kak kmet, iz kakršnegakoli razloga, bodisi boleznimi in drugo, ne more vse tako obdelati, kot hočejo oni, mu kratkoma odpovedo in postavijo drugega najemnika na njegovo mesto. Da je zemlja dobro obdelana in da je obilen pridelek, imata hkratu kmet in veleposestnik dobiček, vendar, če upštevamo, da ima veleposestnik eno četrtno pridelka brez truda in da tudi ostali pridelek kupi od kmeta in še pri tem mastno zasluži, vidimo, kam gre glavni dobiček. Vkljub temu pa, kar se je zahvaliti zelo rodovitni zemlji, so nekateri čakareri, ki jim gre po sreči, dobro stoječi in si mnogi pomagajo do samostojnosti. Čudno pa se mi zdi, da oblasti ne prisilijo veleposestnikov, da bi vsaj za ljudi dostojne hiše sezidali na svojih oddajnih posestvih, če še ni prišel čas, da se da zemlja tistemu, ki jo obdeluje.

Kako vse drugačno lice bi imela argentinska dežela, če bi zemljo kmetje z ljubeznijo obdelovali in ne le za izkoriščanje, kot so v to prisiljeni. Pogledati je treba sarao na estancije, kako je tam vse lepo urjeno, hiša, vrt, drevoredi, polje in živina, vse je skrbno in z ljubeznijo negovano, da je veselje za vsake oči. "Estancieros" sicer samostojno gospodarijo in prodajajo, vendar so odvisni od velikih trgovskih družb, zato se skušajo na razne načine osvoboditi, a se jim to brez združinskih organizacij gotovo ne bo posrečilo.

Skoro približno tako kot veleposestniki, imajo kolone železniške družbe, le s to razliko, da plačajo najemnino v gotovini, če pridelajo kaj ali pa ne, in da železniška družba sama potom svojega upravnika, ki ga ima na vsaki postaji z do 1500 pesov mesečne plače, kupi ves pridelek, a ravno tako nadzoruje, da je polje dobro obdelano, sicer drugo leto odpove najemniku in od da drugemu.

Koloni sejejo tisto, kar jim veleposestniki ali železniška uprava določijo, ker imajo za take pridelke že vnaprej določen trg. Na svoj riziko pa lahko seje "colón" tudi poljubno. Na lastne oči sem videl slučaj, ko so drugi posejali zemljo s koruzo, kot so jim priporočili, medtem ko jo je neki dobro stoječi čakarero posejal z deteljo. Koruzo je

suša popolnoma uničila, detelja pa lepo uspeva. Napadle so jo bile kobilice, pa jih je marljivi kmet pokončal in dobil bo za semensko deteljo okrog deset tisoč pesov, medtem ko njive, posejane s koruzo, ne bodo dale niti enega peša izkupička. "To je sreča, ki ni vsakemu dana" — so bili mnenja nekateri kmetje, a meni se zdi, da tudi razum pri kmetu precej velja in da v glavnem od njega zavisi njegova sreča. Seveda, velike suše, ki je letos pritisnila na velik del Argentine, uničila vse poljske pridelke in ugonobila skoro vso živino po nekaterih krajih, ne morejo biti odgovorni kmetje, vendar, če je poginila živina vsled žeje, je to zanikarnost kmetov ali oblasti ki niso poskrbeli, da bi vodo na umeten način, z motorjem ali z mlinom na veter, potegnili iz tal, kjer jo je povsod dovolj. Če že ne vsega, bi lahko tudi del polja umetno namakali. Okrog mesta Cordobe in Rio Cuarto je vkljub suši vse v bujnem zelenju, ker so polja umetno namakana.

(Dalje v prih. številki).

NAROČNIKI IN NAROČNICE

Gotovo pozna vsak izmed vas več ljudi, ki niso naročeni na naš list. Zakaj bi se ne potrudili malo in nam poslali naslove od njih, da bi jim poslali list na ogled. Ko bi enkrat prečital par številki, bi se mu gotovo prav tako dopadel kot vam. List pa bi s tem pridobil več naročnikov in s tem bi lažje vršil svojo dolžnost. Obenem pa smo obljubili tudi lepo nagrado, ki bo dobil, kdor bo izžreban.

HRUŠKE IZ RIO NEGRA ZA SEVERNO AMERIKO

Argentinsko sadje si z vedno lepšimi uspehi utira pot na svetovna tržišča. Sedaj se mu je odprlo tudi severoameriško. V sredo je parnik "Laura" vkrcal v Bahiji Blanqui 50.000 zabojev hrušk Williams iz Rio Negra, prodanih v Zedinjene države.

Mussolinijev sin ni prišel v Buenos Aires

Italijanski letalci, med katerimi se je nahajal tudi Mussolinijev sin Bruno in ki so po letu iz Italije v Brazil imeli prispeti tudi v Buenos Aires, so se v sredo vkrcali na Neptunio, ki jih je odpeljala proti Italiji. Semkaj niso prišli iz razlogov, ki smo jih že v zadnji številki obrazložili.

Priprave za predajo predsedniških dolžnosti

V nedeljo 20. t. m. bo predsednik general Justo predal najvišje državne posle svojemu nasledniku, novoizvoljenemu prvemu mandatarju republike dr. Robertu M. Ortizu. Priprave za to svečano priliko so se že začele. V četrtek 17. februarja se bo g. Justo poslovil na banketu od diplomatskega zbora; banketa se bodo udeležili tudi vsi člani vlade. Naslednjega dne bo predsednik sprejel člane posebnih odposlancev, povečini iz sosednih republik, ki so prišla v Buenos Aires z namenom, da prisostvujejo prevzetju predsedniških dolžnosti, v nedeljo pa bo dr. Ortiz, ob 4. popoldne položil prisego pred senatom in poslansko zbornico, katerih člani se bodo zbrali na skupni svečani seji v parlamentu. Takoj nato se bo odpeljal v vladno palačo, kjer bo prevzel dolžnosti od gen. Justa. Po končani slovesnosti bo pred vladno palačo defilirala vojska. V četrtek 24. februarja bo novi predsednik počastil člane izrednih diplomatskih misij in ves trajni diplomatski zbor s posebnim banketom.

ALVEAR NE BO KANDIDIRAL

Kakor smo že poročali, so si radikalski voditelji prizadevali na vso moč, da bi bivšega predsednika republike pridobili za to, da bi kandidiral na izpraznjeno mesto senatorja za mesto Buenos Aires. A jim ni uspelo. Tri tedne je dr. Alvear odbijal vse zadevne prošnje, dokler so se radikalski prvaki končno odločili, da ponudijo kandidaturu Fernandu Saguieru, ki jo je sprejel. Med radikali je radi Alvearjeve trdovitosti precej nezadovoljstva, ki prav gotovo ne bo koristilo stran ki.

Kljub tem nevesočnostim so se ne samo delavski socialisti, marveč tudi "nedelavski" odločili za to, da bodo ponudili radikalom svoje sodelovanje na prihodnjih volitvah. Predlagajo, naj se vse demokratične sile domenijo za skupno kandidatno listo senatorjev in poslancev ter naj vse složno nastopijo. Pogajanja se še vršijo in ni mogoče predvidevati, ali bodo imela uspeh.

KOVANCE DOBIMO

Že kakih 11 let proučujejo vprašanje zamenjave papirnatega malega denarja s kovanci. Dobili homo najbrž kovan denar po 1 peso in po pol pesa. V zvezi s tem je vlada že pripravila zakonski osnutek in namerava tudi poslati v Evropo izvedenca, ki si bo na samem kraju ogledal, kako v starih krajih kujejo denar, da bodo mogli evropska izkustva uporabiti tudi tu.

Kdo bo v novi vladi?

Veliko pozornost je te dni vzbudila vest, da je dr. Ortiz, novi državni predsednik že sestavil listo svojih ministrov ter da bodo v njegovo vlado vstopile naslednje osebnosti: Diógeneus Taboada za notranje zadeve; Enrique Larreta za zunanjo politiko; Dr. Pedro Groppo za finance; Dr. Eduardo Bullrich za pravosodje in narodno zdravje; inž. José Padilla za poljedelstvo; Manuel Alvarado za javna dela; gen. Rodolfo Marquez za vojsko, za mornarico pa viceadmiral León Scasso.

Ljudje, ki so to vest spravili v javnost, zatrjujejo, da je dr. Ortiz zares izbral za svoje sodelavce omenjene može.

PONAREJENI PETDESETAKI

V Mar del Plati, kjer kroži sedaj, tekem poletja, mnogo denarja, saj je tujski promet velik, so se pojavili pred nekaj dnevi ponarejeni petdesetaki. Oblasti menijo, da gre tu za staro falsifikacijo od januarja lanskega leta, ki je deloma popravljen; ponarejevalci so izboljšali besedilo, podpis in spremenili številke, a tudi taktak so imeli smolo: kar se številke tiče, so segli previsoko; izbrali so serijo, ki ima vsega manj ko 3 milijone števil, na falsifikate pa so natisnili številko 4 milijone in toliko.

SIMPATIČNA POČASTITEV

V počastitev spomina na svojega sina, ki se je smrtno ponesrečil pri Itacumbuju o priliki težke letalske nesreče, je predsednik republike ustanovil stipendijo od 5.000 pesov, ki se ima vsako leto podeliti najboljšemu slušatelju pravne fakultete, na kateri je tudi njegov pokojni sin študiral.

NAPAD NA INTENDANTA V BAHIJI BLANKI

V sredo, kmalu po 12. uri, sta stala na križišču ulic Alsina in Chie lana v Bahiji Blanqui občinski zastopnik iz Ing. Whiteja, Ramón Zabala, in provincijalni poslanec Villar, ki se je pripeljal mimo v avtu mestni načelnik Bahije Blanke, Manuel D. Iturbide, v spremstvu svojega prijatelja Francisca Bernardija, krajevnega konservativnega voditelja. Ko je prišel avto mimo, je Zabala iznenada vzel revolver iz žepa ter sprožil tri strele proti avtu. Zadel pa ni nikogar, ker je cilj previsoko. Prihitela je policija, ki je Zabalo aretirala. Vzrok napada so politične razprtije.

DVE ŽENSKI USTRELJENI NA ULICI

Manuel Escudero ter Antonia de Araya in njena hčerka Nelida so imeli na "feriji" v Valentinu Alsini stojnico, kjer so prodajali razne življenske potrebščine. Ko so v torek pospravili ter se napotili proti domu, je na ulici Curupaiti, štev. 1371 iznenada neznan možki začel streljati nanje. Matj in hči sta se zgrudili, smrtno zadeti v glavo, Escudero pa je bil samo lažje ranjen v ramo. Napadalec je pobegnil in policija ga sedaj išče. Vzrok napada doslej še ni pojasnjen.

SREČA V NESREČI

Na postaji Ranelagh je vlak zadel v avto, katerega je vodil 32-letni Guillermo Hudson in v katerem sta bila še Valdo Malwin in njegova hčerka Marta. Lokomotiva je vlekla avto kakšnih 60 metrov s seboj in ga popolnoma zdrobila. Največje čudo pri tej nesreči je velika sreča, ki so jo imeli potniki. Dasi so skoro do zadnjega ostali v vozilu, so zadobili le lahke poškodbe in je samo eden moral v bolnišnico.

SAMO ZA VAS

smo napravili to krasno reorganizacijo, nad katero se divijo tisoči naših klijentov

GOTOVOST — HITROST — NIZKE CENE

nudijo vam:

NAŠE DENARNE POŠILJKE
NAŠA HRANILNICA
NAŠA PRODAJA LADIJSKIH LISTKOV
NAŠE RAZPOŠILJANJE IZSELJENISKE POŠTE

AKO STE VI ZADOVOLJNI

se mi veselimo, ker smo resnično Vaši prijatelji in smo zidali NAŠO NOVO PALAČO ravno radi Vaše udobnosti ko nas obiščete, da Vas postrežemo kakor zaslužite kot velik prijatelj naše banke.

PRIJAZNO VAS VABIMO

OBISČITE NAS — V VAŠO KORIST — DA VIDITE KAKO STREŽEMO

Slovenski oddelek

BANCO HOLANDES UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES

CENTRALA: Bm. Mitre 234;

PODRUŽNICA: Corrientes, 100

Vesti iz organizacij

Jugoslovanska društva poslaniku dr. Cankarju

PETNAJST NAŠIH DRUŠTEV PRIREDILO VELIKO VEČERJO V ZNAK PRIZNANJA G. PO-SLANIKU ZA NJEGOVO DOS EDANJE DELO — GOVOR G. DR. CANKARJA O PRILIKAH V DOMOVINI IN O DELOVNEM PROGRAMU NAŠE KOLONIJE ZA 1938

V salonu Jugoslovanskega podpornega društva v ul. Almirante Brown 721, na Boki, se je vršila v soboto 5. februarja velika večerja, ki so jo g. poslaniku dr. Izidorju Cankarju v čast priredile naslednje organizacije iz Buenos Airesa in okolice: Jugoslovansko društvo vza jemne pomoči, Slovansko podporno društvo, "Kosovo" iz Ensenade, Jugoslovanski klub, Sokolsko društvo Buenos Aires I, Jugoslovansko prosvetno i kulturno društvo, Jugoslovanska izseljenska zaščita, Društvo "Tabor", Jugoslovansko podporno društvo iz Berissa, S.P.D. I, Sokolsko društvo Dock Sud-Boca, Jugoslovansko centralno šolsko združenje, šolsko društvo La Paternal, šolsko društvo Dock Sud-Boca in Pevski zbor iz Avellanede.

Dvorana z dolgimi vrstami miz je bila vsa zasedena, saj se je večerje udeležilo skoro dvesto oseb in je bil to torej banket, kakršnega v naši koloniji doslej še ni bilo. Udeleženci, na častnem mestu g. poslanik dr. Izidor Cankar in gospa, zastopnik prirediteljskega odbora, dr. Vladimir Buljević, tajnik poslanstva dr. Špiro Želalić, številne dame in ugledni člani naše kolonije, zastopniki in člani društev so sedli k mizi nekoliko pred 10. uro, potem ko so stoji poslušali argentinsko in našo državno himno.

Po večerji, ki je potekla v animiranem prijateljskem razpoloženju, se je oglašil k besedi dr. Vladimir Buljević, ki je govoril v imenu društev, katera so priredila večerjo, in še posebej kot predsednik Jugoslovanskega Kluba. Prečital je govor, ki ga je bil za to priliko pripravil g. E. Ivancevič, predsednik Jugoslovanskega podpornega društva, ki se pa večerje ni mogel udeležiti, in to radi nepredvidenih zadržkov, kakor je sam brzojavno sporočil, priključujoč se manifestaciji. Dr. Vladimir Buljević je z vzhiceni besedami obrazložil, zakaj so društva smatrala za svojo dolžnost izraziti javno svoje priznanje sedanjemu zastopniku naše države v Argentini, g. dr. Izidorju Cankarju: ker so se prepričala, da se v resnici zanima za usodo našega izseljenstva in da vztrajno dela za njegov napredek, na narodnem, socialnem in kulturnem polju. Govornik je očrtal v kratkih potezah delo g. poslanika ter mu je tolmачil hvaležnost naših narodnih organizacij. Govornikova izvajanja so bila večkrat burno aplavdirana.

Govorili so nato še nekateri zastopniki društev: g. Petar Kebelić za Jugoslovansko društvo Kosovo iz Ensenade, ki je pozival vsa društva, naj kakor doslej vztrajno in pošteno podpirajo delo g. poslanika

v prid kolonije, da bodo uspehi čim lepši, kar bo izseljenstvu v čast in domovini v zadoščenje. Njegov ži vahen govor so navzočni večkrat prekinili z navdušenim aplavdiranjem. Zasluge, ki si jih je g. Minister dr. Cankar stekel za kolonijo in njegovo trdno voljo za konstruktivno delo so podčrtali v svojih govorih tudi zastopnik Jugoslovanskega podpornega društva, g. Tadić, zastopnik Jugoslovanskega centralnega šolskega združenja, g. Pavle Popović, zastopnik Sokola, predstavnik Tabora, g. Novinc, ki je govoril tudi v imenu SPD, zastopnik Jugoslovanskega patronata g. Sulčić in drugi, končno še g. Crnogorčević, ki je v lepem govoru podrtal pomen večerje in ob zaključku naglasil, da zasluži naš sedanji državni zastopnik največje priznanje tudi kot znanstvenik velikega slovesa, ki tudi kot tak dela čast naši domovini v argentinski republiki. Sivolasi govornik je pozval vse navzočne in po njih vso našo kolonijo, naj složno dela za vsesplošni svoj napredek pod vodstvom tako odličnega in sposobnega moža, kakršnega so nam takrat poslale semkaj domovinske oblasti.

Končno je govoril g. dr. Cankar. Najprej se je v kasteljanskem jeziku, ki je za večino sinov jugoslovanskih priseljencev, katerih je v Jugoslovanskem podpornem društvu mnogo, edino razumljiv, zahvalil za izraze vdanosti naši narodni državi in njenemu najvišjemu predstavniku, kralju Petru, in pa za izraze simpatije, ki so jih društva podala po svojih zastopnikih napram njegovi osebi.

Dejal je, da ga veseli, da more brž po svojem povratku iz domovine govoriti koloniji in povdaril je, da prinaša od doma dobre vesti: dežela na vseh poljih vidno napreduje; brezposelnosti za pridne roke ni več, položaj delavstva in položaj kmetijskega ljudstva se je izboljšal in povsod v državi vladata red in mir. Jugoslavija pridobiva vedno več ugleda tudi v zunanjem svetu. Kar se tiče zunanje politike sedanje vlade, je izseljenstvo večkrat napačno informirano, eprav so smernice te politike zelo jasne: za svoj napredek in notranjo okrepitev rabi Jugoslavija mir in zunanjem živeti z drugimi narodi v čimboljših odnosajih. Okrepila je zveze s svojimi starimi prijatelji in uredila je odnose s sosedi.

Kakor naša država, tako rabi tudi naša kolonija mir, če hoče napredovati. Zato naj društva in posamezniki delajo v slogi za skupni blagor. S bratskim složnim delom bomo dosegli, da ob bilanca našega dela ob zaključku leta 1938 še po-

voljneja nego je bila ob zaključku 1937. Kot delovni program za 1938. leto je g. poslanik označil sledeče točke: ustanovitev še vsaj dveh šol; ustanovitev dobrega srbsko-hrvaškega lista, za katerega že delajo ugledni člani kolonije tako v Buenos Airesu kakor v provincah; organiziranje jugoslovanske ure na eni izmed buenosaireskih radio-postaj; organiziranje serije predavanj v izseljenstvu in naše kulturne propagande med tukajšnjo javnostjo.

Pozval je vse navzočne, naj po svojih najboljših močeh pomagajo, da se ta delovni program izvrši. Besede g. poslanika so žele vsesplošno odobravanje. Po napitnici kralju in domovini se je večerja zaključila. Mnogi izmed udeležencev so potem še ostali pri družabni zabavi, ki se je podaljšala do pozne ure.

Iz Ville Devoto

ŠOLSKI SESTANEK. Podpisani šolski svet v Villi Devoto poziva vse člane na sestanek, ki se bo vršil v soboto 19. februarja ob 8.30 zvečer v prostorih GPDS, ul. Simbrón 5148. Ker so na dnevnem redu važna vprašanja v zvezi z nadaljnjim poslovanjem devotovske šole, so poleg članov vabljeni na ta sestanek tudi vsi slovenski starši, ki imajo otroke za otroški vrtec ali za šolo. — Šolski svet.

MAKS UKMAR SPET NOV GROB

List za listom trga kruta usoda in jih polaga v hladni grob. Spet se je za vedno poslovil od nas mlad kraški fant, Maks Ukmar, ki ga je zavratna bolezen na pljučih ugonobila.

Pred par meseci je bil na našem uredništvu, ki je z gledal na videzno zdrav, in je dejal, da so mu svetovali zdravniki, naj opusti delo in se podvrže zdravljenju. Že takrat je dejal, da bo skušal priti v Córdoba, kjer je čistejši zrak in so na lažje za take bolezni pripravljene bolnišnice. Čez nekaj tednov je res odšel tja, kamor ga je šla poiskati tudi neizprosna smrt.... V najlepši moški dobi (bil je star komaj 34 let) ga je položila v hladni grob. Žal mi je sedaj, ko sem bil v Córdoba, četudi samo za en dan, ker nisem več utegnil, da ga nisem mogel obiskati. Bil sem tudi prepričan, da ni nevarno bolan in da bom v bližnji priložnosti obiskal njega in še nekatere druge, ki se tudi nahajajo v raznih eordobskih bolnišnicah.

Pokojni Maks je bil zaveden slovenski fant. Bil je član Slov. prosvetnega društva in stalni naročnik našega lista. Ko je odšel v Córdoba, je takoj poslal naslov s prošnjo, da mu pošljemo list tudi na njegov novi naslov.

Naj ti bo lahka tuja zemlja! — Vse sladke nade, ki si jih gojil in nosil skrite v sreu, zdaj spijo s tabo v hladnem grobu. Morda je bolje tako in si srečnejši zdaj. Na svetu je tak malo svetlejših postlanih stezic, a jih je toliko več s trnjem prepredenih. Zato je Tebi lahko, nam pa je težko!

—Šent Vid nad Vipavo. — Ivan Jelarčič iz Hrašč, veleposestnik, je popolnoma oslepel na obe očesi. — Antonija Mislej iz Podboršta, odpotovala iz Trsta v Buenos Aires

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO

VABI NA

Bogato Vinsko Trgatev

JUTRI

v nedeljo 13. februarja

ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih,

GENERAL CESAR DIAZ 1657

Največkrat zasačene "grozdjekradce" čakajo tri lepe nagrade.

IGRAL BO SLOVENSKI ORKESTER

ZA PRIGRIZEK IN ŽEJNA GRILA BO V DRUŠTVENEM

BUFETU PRESKRBLJENO

Vse cenj. rojakinje in rojake vljudno vabi

ODBOR

Letošnji pust Poslanik dr. Cankar odpotoval v Tandil

Kakor je bilo že javljeno, bomo letos praznovali pusta na Paternalu, in sicer na pustno soboto, 26. t. m. v prostorih PROSVETE, na pustni torek pa v prostorih TABORA. Na sobotni zabavi bo šla na oder vesela igra v enem dejanju "LOTKIN ROJSTNI DAN", ki se tu še ni uprizorila, poleg tega pa bo spored obsegal tudi razne pevške točke. Zbora obeh društev, ki priredita skupno zabavo, in to oba-krat, bosta zapela nekoliko pesmi in nastopil bo tudi znani kvartet "JADRAN"

Na obe zabavni prireditvi opozarjamo cenj. rojakinje in rojake ter jih že sedaj vabimo, naj se jih udeležijo, s svojimi prijatelji in znanci vred.

PROSVETA in TABOR

Sebastjan Mozetič

Bil sem daleč na deželi, ko me je dohitel Slovenski list, v katerem sem čital, da je Sebastjan Mozetič, krojač na Paternalu, nenadoma umrl. Kar nisem mogel verjeti, prečital sem parkrat zaporedoma in čez čas še enkrat, in sem nazadnje le spoznal, da je vsaka pomota izključena.

Smrt ni grenka za tistega, ki umrje, marveč za tiste, ki ostanejo. Vendar je človeku težko pri sreu, ko se zamisli, koliko naših mladih ljudi, ki so ravno zasigurali mirnejše in boljše življenje, ležejo v prerani grob.

Šli smo v tujino s polnim mladeniškim ognjem in upanjem, da si poiščemo srečo. Koliko samozatajevanja, koliko razočaranja in drugih neprilik je moral sleherni prestat, da je vsmeril svoje življenje, kolikor se pač da, sreči nasproti.

Pokojni Mozetič je bil kot fant in pozneje kot poročen mož vedno značajan in pošten ne le v svojem poklicu, marveč tudi izven njega. Nikoli ni zatajil svojega porekla, četudi so bili časi, ko na Paternalu ni bilo varno samostojno misliti. — Ko se je šlo za našo slovensko stvar, je bil Mozetič vedno med podporniki. Skozi ves čas, odkar izhaja naše slovensko časopisje, je podpisal s svojimi oglasi. Vseskozi je bil pokojnik pravi sin sončne Goriške, ki ječi v robstvu že toliko let. In kot nam vsem, je bila tudi njemu prav zato vsak dan lepša in dražja. Vedno je upal, da bi prišel čas, ko bo spet šel tja. Želje se mu niso izpolnile, a njegovo upanje ni umrlo nam.

Počivaj mirno, dragi Sebastjan, v tuji zemlji. Saj Tebi je sedaj lahko. Težko je nam, ki smo ostali in smo Te poznali takšnega, kakršen si bil. Jan Kacin.

Danes sta odpotovala v Tandil g. poslanik dr. Izidor Cankar in gospa, da obišeeta tamošnjo našo številno kolonijo. Vrnila se bosta v ponedeljek.

SMRTNA KOSA

Po dolgi in mučni bolezni je dne 25. januarja preminul Karl Zorn, doma iz Prvačine na Goriškem.

Pokojni je bil doma zidarski mojster in sodni izvedenec. Kako je bil spoštovan in priljubljen tu med številnimi njegovimi prijatelji, vaščani in drugimi, ki so ga poznali, je pričal njegov lep pogreb in prekrasni venei, ki so mu bili položeni na grob.

Pokojni je bil tudi zvest naročnik našega lista, ki ga je čital prav do zadnjega.

Naj mu bo lahka tuja zemlja. — Preostalim pa naše najiskrenejše sozaljje.

P U S T 1938

Letošnji pust proslavita 'PROSVETA' in 'TABOR' skupaj in sicer:

26. FEBRUARJA ob 21. v prostorih "Prosvete" ul. Gral. César Diaz 1657. Na sporedu bo vesela igra v enem dejanju in še marsikaj drugega, poleg plesa in poštene zabave.

1. MARCA ob 20.15 pa v prostorih "Tabora" ul. Paz Soldán 4924.

OBAKRAT

bodo prostori lepo pripravljene in tekom proste zabave bodo mnoga presenečenja in zabavne igrice skrbele za veselo pustno razpoloženje.

šolarji prve slovenske šole v Brazilu

Slovenci doma in po svetu

DROBNE VESTI

IZPRED TOLMINSKEGA SODIŠČA

Tolminski karabinerji so pred nekaj tedni prijavili sodišču v Tolminu Lojza Jana in Jakoba Trušnovca, češ, da sta brez dovoljenja oblasti priridelila javen ples. Pred dnevi se je vršil proti njima proces. Sodišče ju je oprostilo, ker je dognalo, da ples ni bil takega značaja, da bi ga bilo mogoče smatrati za javno prireditelje.

ŽUPNIJSKI NATEČAJI NA GORIŠKEM

Nadškofijski ordinariat v Gorici je razpisal te dni natečaje za službena mesta v več župnijah po deželi, tako na Logu, v Trenti, Ljvku, Libušnji, Avčah, pri Sv. Duhu na Banjščici v Dornbergu, Otelici, na Pečinah, na Kojškem, v Štanjelu, Drežnici, Mavhniyah, Ponikvi, Šebreljah, Soči ter drugod. Za službena mesta v Brestovici, Desklah, Doljem, Devinu, Godoviču, Grahom, Jagrščah, Lokvi, Ložicah, Podkrajju, Zabljah, Šmartnem, Zavrtaču, Škrbini, Zgoniku na Slapu, Gornji Tribušji, na Vojskem, Ustju in še v treh drugih župnijah sta bila razpisana že po dva natečaja, a brez uspeha. Zato bo ordinariat sedaj sam imenoval župnike odnosno župnijske upravitelje v teh župnijah.

OPOZORILO HIŠNIM POSESTNIKOM IN NAJEMNIKOM

Sindikata lastnikov stanovanjskih hiš in drugih stavb je te dni opozoril vse prizadete, da morajo do 25. januarja predložiti registrskemu uradu v dveh izvodih prijave o najemniških in podnajemniških pogodbah, ki so bile sklenjene ali podaljšane v letu 1937 in ki so bile 31. decembra t. l. še v veljavi. — Kdor ne bi izpolnil te odredbe, bo kaznovan z znatno denarno globo.

NATEČAJI ZA SRENSKA SKLADIŠČA SENA, HLEVE IN GNOJIŠČA

Kmetijski inspektorat v Trstu je te dni razpisal več nagradnih natečajev za gradnjo srenjskih skladišč (silosov) za seno, kakor tudi za higijensko ureditev hlevov in gnojišč po vaseh na deželi. K natečajem so pripuščeni vsi srednji in mali posestniki. Posestniki, ki bodo sodelovali pri teh natečajih bodo porazdeljeni po glavnih značilnostih svojih zemljišč v nekaj oddelkov. Nagrade se bodo razdelile koncem prihodnjega poletja. Vseh nagrad bo skupno 115 in bodo znašale po 100 do 1500, skupno 88.900 lir.

KADAR ISČETE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo
BERTO ČERNIČ

DORREGO 1583, — Bs. Aires
54 — 3588

Slovenkam v La Plati.

in okolice naznanjam, da sem otvorila modern salon za ženske, ki je opremljen z najmodernejšimi inozemskimi aparati za onduliranje "permanentes" iras. po vseh predpisih najnovejše mode.

Prporoča se za obilen obisk
JOLANDA BREGANTOVA
Call 67, No. 102 esq. 118,
La Plata

ZARADI BEGA ČEZ MEJO

se je moral zagovarjati pred goriškim sodiščem 22 letni Drago Čermelj iz Renč, ki je bil ob enem obtožen, da se je hotel z begom rešiti vojaške službe. Bil je obsojen na 6 mesecev zapora in 3000 lir denarne kazni. Iz podobnih razlogov je bil obsojen na prav toliko kazni tudi 28 letni Rafael Curk iz Vipave.

KAJ JIM JE NEKI NAROČIL?

—Trst. — Mussolini je v novembru sprejel vseh pet prefektov iz Julijske Krajine v posebni avdijenci. Temu sprejemu pripisujejo poseben pomen.

NOVI FAŠISTI

—Trst. — Zadnje čase so zaporedoma že nekajkrat objavili tržaški listi nove seznane o sprejemih v fašistično stranko. Polagoma vpisujejo vse one mladeniče, ki so bili v Abesiniji: vsakokrat je med novovpisanimi po 15, 20 ali več slovenskih priimkov.

OBNOVA OBRTNIH LISTOV

V listih je bilo te dne že več pozivov na trgovce, obrtnike, gostilničarje in druge podjetnike, naj ob nove svoje obrtne liste, kakor je to določeno po obrtnem zakonu. Obrtne liste je treba, obnavljati pričetkom vsakega leta. Za obnovo lista je predpisana tudi posebna koncesijska taksa, ki jo je treba plačati prav tako v omenjenem roku.

PODPORE ZA NOSEČE ŽENSKO

V okviru velike akcije za mater in otroke, ki je prav te dni dosegla vrhunec, je goriška pokrajinska blagajna, sklenila v bodoče podeljevati nosečim delavkam, ki so pri njej zavarovane, posebne podpore v zadnjih 30 dneh njihove nosečnosti, ko so po zakonu dolžne opustiti sleherno delo. Doslej so prejemale mlade matere take podpore v prvih štirih tednih po rojstvu otroka.

SMRTNA NESREČA

Na cesti iz Povirja v Sežano se je priptila v četrtek pred božičem huda nesreča. Slikar Milan Macarol in Ludvik Urbančič od Sv. Križa pri Tomaju sta se z motornim kolesom peljala proti Sežani. Da bi se izognila nekemu kolesarju, ki se je na nekem ovinku pojavil nenadoma pred njima, sta naglo zavila vstran. Macarol, ki je vodil motorno kolo, pa je z njim ravnal tako nesrečno, da se je kolo prevrnilo. Urbančiča je zagnalo v velikem loku čez

cesto med kamenje. Dobil je hude poškodbe na glavi, ki jim je v nekaj minutah podlegel. Macarol pa je bil le lažje poškodovan.

IZLOČITEV SREBRNIH NOVCV IZ PROMETA

Z novim letom se izločijo iz prometa srebrni novci po 20 in 10 lir, ki so bili v prometu zadnjih devet let. Zamenjati jih bo treba za drug denar do konca leta 1938. Srebrni novci po 10 in 20 lir, ki so bili izdani lani za denarni promet v kolonijah, pa ohranijo še nadalje svojo zakonito vrednost in se ne izločijo iz prometa.

UTONILA V SOČI

Pred dnevi je nekaj delavcev iz Podgore pri Gorici našlo na bregu Soče truplo 25 letne Josipine Makusove iz Štandreža. Po komisijem ogledu so truplo odnesli v štandreško mrtvašnico in ga naslednjega dne pokopali. Vse kaže, da je Makusova po nesreči padla v Sočo.

VELIK POŽAR NA KALU PRI BOVCU

Na posestvu Ivana in Franceta Kravanje na Kalu pri Bovcu je nastal na božični večer veliki požar. Stanovanjska hiša je pogorela malone do tal. Na izbi sta imela posestnika shranjenega okrog 50 stotov sena, ki je tudi vse zgorelo. Pogorelo je tudi mnogo pohištva in poljskega orodja. Vaščani so si sicer mnogo prizadevali, da bi požar omejili na del hiše, v katerem je ogenj nastal, uspelo jim je pa obvarovati ognja le sosednja poslopja. Požar je posestnikoma napravil za 20.000 lir škode.

PRVI NAČELNIKI OBČINSKIH OKRAJEV

Z zakonom o občinah in raznimi dodatnimi dekreti je bilo določeno, da bodo za posamezne kraje, ki pripadajo občinam kot podobčine (frazioni), imenovani posebni občinski okrajni načelniki (capi borgata). Zadnje dni je goriški prefekt v smislu teh določb dejansko imenoval prve take občinske okrajne načelnike za kraje, ki pripadajo veliki tolminski občini. Poleg imenovanj občinskih svetov je to za podeželske občine sedaj že drugi pomembnejši ukrep v okviru fašističnega samoupravnega sistema. Občinski okrajni načelniki bodo v svojih krajih zastopali podestatske oblasti.

Goriški prefekt je imenoval za občinske okrajne načelnike: v Volčah Ivan Cenčiča, v Kozaršah Adolfa Bukovca, na Selu pri Volčah Mihaela Manfredo, v Rutah pri

Volčah Jerneja Jurmana, v Podmeleu Josipa Breščaka, na Salu nad Podmeleem Mihaela Goljo, v Poljubinu in Prapetnem Josipa Kujca, v Žabčah Franceta Rutarja, v Čadri Andreja Kutina, v Dolu Antona Klobučarja, v Gabrjah Antona Gabrščka, v Volarjah Ivana Lebanana, na Selišču Antona Šavlja, v Zadlazu pri Žabčah Antona Kovarčiča, na Ravneh pri Žabčah Ivana Klobučarja, v Zadrazu pri Čadri Ivana Breščaka, v Zatoľminu Josipa Šavlja, v Ljubinu Andreja Staniča, v Čigjinju pa Ivana Florjana. Ko je bil goriški prefekt zadnjič v Tolminu, so mu vse nove občinske okrajne načelnike predstavili. Prefekt ji mje tedaj dal obča navodila za izvrševanje novih dolžnosti.

300 LETNICA SVETOKRIŠKEGA SAMOSTANA

V proslavo tega zgodovinskega dogodka je bila v starodavni samostanski cerkvi tridnevna. Zaključne slovesnosti se je udeležil tudi prevz. nadškof Margotti, sklepno popoldansko pobožnost je opravil črniški dekan msgr. Novak ob asistenci svetokriških duhovnikov.

Kriški samostan so ustanovili grofje Attemsi Svetokriški na lastne stroške in na lastnem zemljišču l. 1637. Poklicali so oo. kapucine, ki naj bi po Vipavski dolini in tja do Postojne in Idrije delovali za poživitev duhovnega, katolišk. življenja. Važna je bila ta naloga, zlasti zaradi tega, ker je malo prej protestantizem preplaval vso deželo. Sv. Križ je bil središče nove vere in grofje Attemsi so bili njeni glavni oporniki. Od jezuitov vzgojeni sinovi so v nekako zadoščanje sezidali samostan in poklicali v deželo stroge kapucine. Vsa tri stotletja do zadnjih let so v samostanu bivali oo. kapucini štajerske province. Med njimi je bilo mnogo znamenitih pridigarjev in priznanih osebnosti. Najodličnejše mesto pa zavzema brez dvoma o. Janez Svetokriški, ki se je tu rodil in je bil več let tudi samostanski gvardijan. Pater Janez je bil v 18. stoletju najbolj znan slovenski cerkveni baročni govornik, ki je svoje govore tudi napisal.

Tristoletnica je zajela širše plasti vipavskega ljudstva in so se njene proslave poleg domačinov v iskreni pobožnosti udeleževali tudi verniki iz sosednjih duhovnij.

STRAŠNA SMRT DELAVCA

Celje, 3. januarja. — 29-letnega delaveca Drnovška Antona iz Knezdola pri Trbovljah, ki je čistil s cu njo porcelanaste izolatorje v transformatorski postaji pri Laškem je doletela huda nesreča. Zaradi ne-

previdnosti je prišel s cu njo v dotiko z električnim tokom, ki ima 35.000 voltov napetosti. Nastal je velik plamen, ki je objel ubogega delaveca, močna struja pa ga je z vso silo vrgla 3 m globoko na tla. Obleka se mu je vžgala, plamen pa mu je prizadejal grozne opekline po vsem telesu. Nesrečneža so prepeljali v celjsko bolnišnico. Že med vožnjo se je v strašnih bolečinah zvijal in kričal, ko so ga pa pripeljali v bolnišnico, je začel besneti, da so ga morali zvezati. Zdravnik mu je nudil takoj pomoč in mu dal injekcije, vendar je bilo njegovo stanje brezupno. Po groznem 17-urnem trpljenju je izdihnil. Pokopali so ga na celjskem boln. pokopališču.

SMRTNA NESREČA V GOZDU

Milka Kristof, doma iz Moravce pri Litiji, je služila pri posestniku Martinu Simončiču na Spodnjem Logu pri Litiji. Pretekli ponedeljek zjutraj je šla s hlapcem v gozd napravljat drva. Ko sta podžagala bukev, se je ta nenadoma razklala in Milko Kristofovo stako silo udarila na prsi, da je odletela tri metre v stran in obležala mrtva. Ljudje so jo skušali z umetnim dihanjem spraviti k življenju, pa je bilo vse zaman. Zapušča dva nepreprekljena otroka.

SLOVENEK V FRANCOVEM TABORIŠČU

Francov zastopnik v Bukarešti, pod čigar kompetenco spada tudi področje naše države, je obvestil našo vlado, da je med drugimi, ki so se borili proti nacionalistom, tudi Slovenec Dušan Rauter. Sedaj se nahaja v taborišču v Salamanki. Vlada generala Franca je pripravljena omogočiti Rauterju vrnitev v Jugoslavijo, kakor hitro bodo urejene vse formalnosti.

KOMUNISTIČEN LIST PRENEHAL

Z decembersko številko lanskega leta je prenehal komunistični mesečnik, ki je v hrvatskem in slovenskem jeziku izhajal v Belgiji, imel pa je svoje podružnice tudi v Franciji in po drugih državah, kjer je kaj več izseljencev iz Jugoslavije. V državo so ga pošiljali večinoma v zaprtih ovojnica "Svetovnega odbora za borbo proti tuberkulozi", ki ima svoj sedež v Parizu.

v vsako izseljensko hišo "Slovenski list"

Ruska klinika za vse bolezni

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost razpolaga klinika s posebnim konzultorjem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni

Dra. A. IZAGUIRRE-a.
Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki za razne bolezni

— Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, oblitih jetrah, želodcu, žilavju itd. Za bolnike iz notranjosti imamo rezervirane sobe (kakor za ženske, tako tudi za moške) s posteljami. Cena od 1 \$ dalje dnevno. Dajemo nasvete pismenim potom, za mali honorar. Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 in 15—21.
V needljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI
SUIPACHA 28

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovimo vsakemu potniku brezplačno.

Vpoklicne karte po zelo znižanih cenah

CA. CENTRAL EUROPEA
469 SAN MARTIN 469

Za obnovo poslovanja naših zadrug

163 milijonov dinarjev pride spet v promet v dravski banovini — Banovina najela 63 milijonov posojila za ozdravljenje zadružništva.

Beograd, 1. februarja 1938.

Uredba o likvidaciji kmečkih dolgov z dne 26. septembra 1936 je prinesla jasno sliko glede kmečkih dolgov in njih odplačevanja. S tem je bila dana podlaga za nadaljnje delo za mobilizacijo naših denarnih zavodov. Po dolgotrajnih in velikih naporih je prišlo tudi vprašanje obtoke denarja pri denarnih zavodih v odločilno stopnjo. — Narodna banka je dala na razpolago bankam in regulativnim hranilnicam potrebne vsote, da morejo izplačati male vlagatelje. Poštna hranilnica pa je pristala na to, da sodeluje pri obnovi denarnega obtoka pri kreditnih zadrugah. V ta namen daje zadrugam na razpolago kredit proti zastavi dobroimetij pri Privilegirani agrarni banki ter 3% obveznic, izdanih na osnovi uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov.

Zaenkrat daje na razpolago vsaki zadrugi polovico tega, kar more zadruga zastaviti. Tako bo prišlo v Slovenijo zaenkrat na podlagi tega nad 100 milijonov dinarjev.

Poštna hranilnica te prošnje že rešuje, kolikor vemo, jih je rešenih že 90. Ker bi pa morda to ne zadovalo za obnovo likvidnosti in obtoka denarja, saj je nezaupanje glodalo 6 let na našem zadružništvu, se je ba ng. dr. Marko Natlačen, mu bo slovenski kmet in slovensko ljudstvo vedno hvaležno.

likvidnosti in ozdravljenja našega kmečkega zadružništva. Poštna hranilnica je na to pristala in je v objavljeni subskripciji ogromno večino tega posojila sama podpisala. — 29. I. je bil ta denar na razpolago Zadružni zvezi v Ljubljani, pri kateri ima ogromna večina kmečkih zadrug svoje naložbe odvisnega denarja, da ona postopno začne izplačevati zadrugam in tako obnovi obtok denarja v našem podeželju.

Ni dvoma, da bo ta vest že sama dvignila zaupanje v denarne zavode, ker bodo vlagatelji vedeli, da ničesar ne izgube zaradi prestane denarne krize; ni dvoma, da bo to splošno zaupanje, ki bo zavzelo naše vasi, vrnilo zaupanje tudi raznim trškim in mestnim denarnim zavodom. Vpostavljeni obtok denarja bo poživel gospodarsko življenje naše vasi in posredno tudi našega mesta. Val novega gospodarskega življenja bo to delo bogato poplačal. Za pogum, ki ga je pokazal ban g. dr. Marko Natlačen, ko je odločilno posegel v to največje vprašanje našega gospodarstva zadnjih let ter se ni ustrašil niti morebitnih žrtev, ki bi jih mogla banovina, za katero on odgovarja, prenesti, mu bo slovenski kmet in slovensko ljudstvo vedno hvaležno.

Tudi slovenska ministra sta storila na svojem mestu vse, da je prišlo do teh odločitev. Naj poudarimo, da je tudi glavni ravnatelj Poštne hranilnice dr. Milorad Nedeljković bil eden redkih belgrajskih denarstvenikov, ki je imel razumevanje za to življensko vprašanje našega kmeta.

Tudi Italijani priznavajo da je 600.000 naših pod Italijo

Italijanski almanah za l. 1938 poroča, da živi pod Italijo 600.000 Slovencev in Hrvatov; ker se vse knjige v Italiji strogo cenzurirajo, dokazuje ta objava, da oblasti same priznavajo te številke.

Društvo hitlerjevskih visokošolcev v Mariboru razpuščeno

V Mariboru so oblasti razpustile društvo nemških visokošolcev v Mariboru. Vzrok za razpust je bilo politično delovanje društva, ki je bilo v nasprotju z obstoječim pravnim redom. Društvo je vršilo politično propagando ter je omogočalo in pospeševalo prenos propagandne literature iz zamejstva. Neki član društva je bil ovajen državnemu tožilstvu radi donajanja prepovedane propagandne literature. Poleg tega pa je društvo vsak mesec izdajalo spis "Student in der Volksgemeinschaft". To glasilo je krožilo po mariborskih nemških družinah in je bilo neke vrste informacijski organ tukajšnjih pripadnikov hitlerizma.

MEJA Z AVSTRILJO SPET ODPRTA

Avstrijska vlada je s 24. januarjem ukinila ves obmejni promet med Avstrijo in Jugoslavijo s takozvanimi obmejnimi izkaznicami.

Prepoved prometa v obmejni coni je motivirala Avstrija s tem, da vlada v naših krajih živinska kuga. Ker je bilo nekaj živinske kuge le v Dolenje-lendavskem okraju, kjer je tudi že pojenjala, je avstrijska vlada čez nekaj dni obmejni promet zopet dovolila.

NAJVEČJI SLOVENSKI HRAST JE PADEL

Na Prežigalu pod Tepanjskim vrhom pri Slovenskih Konjicah so posekali največji hrast v Sloveniji. Banska uprava se je pogajala z lastnikom, kmetom Matijom Napotnikom, da bi hrasta ne posekal, vendar do sporazuma ni prišlo. Hrast je bil tako velik, da ga trije moški v višini prs niso mogli objeti, podirali pa so ga 4 drvarji ves teden. Hrast je bil prodan v tovarno za furnirje.

NOV POŠTNI RAVNATELJ V LJUBLJANI

24. I. — Z ukazom kraljevega namestništva je bil upokojen dr. Aleksander Fatur, železniški ravnatelj v Ljubljani. Za novega ravnatelja ljubljanskega železniškega ravnatelja je imenovan dr. Ivan Bončina, referent prometnega ministrstva.

BATA GRADI PALAČO V LJUBLJANI

V Ljubljani bo tovarna čevljev Bata gradila na mestu, kjer stoji sedaj palača bivše Jadransko-podunavske banke nasproti glavne pošte veliko palačo z 9 etažami. Po dogovoru z mestno občino ljubljansko bi se palača morala graditi že v letošnjem letu; kot zapreka pa se je sedaj pojavilo vprašanje glede koncesije kavarne, ki bi jo podjetje v palači rado odprlo pa se temu upirajo ljubljanski kavarnarji in gostilničarji. Verjetno je, da se bo v kratkem zadeva za vse ugodno rešila, zlasti še zato, ker so stanovanja in lokali v sedanji hiši vsem stanovalcem odpovedani. 8. februarja bo hiša izpraznjena. Ta hiša gleda na lepo zgodovino, saj je bil v njej nekdanj hotel "Malič", kjer so se zbirali nekdanji Čebeličarji s Čopom, Prešernom in drugimi. Tu je bila tudi pisarna dr. Chrobatha, šefa dr. Franceta Prešerna. Nova palača bo stala okrog 10.000.000 din.

15 LET LJUBLJANSKE ŽENSKE BOLNIŠNICE

Ljubljanska ženska bolnišnica je obhajala 23. januarja 15-letnico obstoja. V tem času je skupno sprejela 45.260 bolnic. Zdravniki so v tem času opravili 12.340 operacij. V tem času je rodilo v zavodu 22.440 mater in 20.970 zdravih otrok je zapustilo zavod. Za zdravljenje bolnic, za negovanje porodnic in novorojenčkov je bolnišnica porabila v vseh letih skoraj 23.000.000 din.

Severni sij so opazovali

Veličastni severni sij, ki se je pojavil 25. I. zvečer nad vso severno in Srednjo Evropo je opazovala tudi vsa Slovenija in skoraj tudi vsa Jugoslavija. Okrog 1/2 9 zvečer so na Gorenjskem in na Štajerskem opazili, kako žari nebo na severni strani v močni rdeči barvi. Rdeči sij se je večal in se pomikal nekako proti jugu, tako da so ga nekoliko kasneje opazili tudi na Hrvaškem, na hrvaškem Primorju in v Dalmaciji. Razumljivo je, da je veličastni naravni pojav ponekod povzročil razburjanje. Izredno lep je bil videti zlasti v severni Štajerski, kjer so nad Pohorjem opazovalci videli v rdečem žaru tudi še rume ne premikajoče se pramene. Na nestetih krajih so bili alarmirani gasilci, ker je bil prvi vtis, ki ga je napravil severni sij na gledalec ta, da nekje v daljavi silno gori.

NAŠ IZVOZ

V l. 1937. je bilo iz Jugoslavije izvoženega lesa 1.208.000 ton za 1.133.000.000 din, v l. 1936 je znašal izvoz lesa le 659.650 ton v vrednosti 654.000.000 din. Živine smo izvozili za 1.504.000.000 din v l. 1937, doim je obsegal izvoz v l. 1936 le 1.358 milj. din. Pšenice in koruze smo izvozili več, kakor pa kdaj v letih od 1930 do 1936. Celotna vrednost izvožene koruze in pšenice znaša 1.260.000.000 din. Tudi drugi poljski pridelki so dosegli znatno večji izvoz, kakor prejšnja leta.

EXPRESO "GORIZIA"

FRANC LOJK

Calle VILLAROEEL 1476

U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

FAUSTA

Čitatelj gotovo še pomni razvalino kapelice, ki je stala na vrtu, podaljšek naprej razpalega paviljona, v katerem je Favsta zvela kardinala Farneskega z Leonoro de Montaignes. V času naše povesti ni bilo videti od te kapelice dosti več kakor ostanke marmornatega oltarja; vzvišen prostor s stopnicami, nekaj stebrov, nekaj obsekanih kamnov in malec v stran od njih marmornat sedež, kakršnih so se posluževali visoki cerkveni dostojanstveniki pri velikonočnih in božičnih slovesnostih. Temu prestolu je bila danes očitno določena važna vloga: čistili so ga in umivali z vodo, kakor da bo po toliko sto letih iznova služil svojem namenu. Druga skupina delavcev je postavljala nad sedežem baldahin iz brokatne tkanine: ako si ga pogledal od spredaj, si strme uzrl na njem dva ključa navzkriž, simbolično znamenje sv. Petra... Tretja skupina delavcev je čistila tla, tako da je okoli prestola nastajal amfiteatralen prostor, na katerem je bilo mesta za mnogo ljudi...

Zvečer, ko se je nebo nad montmartskim hribom pordečilo, je prišla Klavdina de Beauvilliers in si je ogledala o pravljeno delo.

"Dobro," je velela ljudem. "To je storjeno. Spremite me zdaj na pokopališče."

Sredi pokopališča se je dvigal lesen križ... Ta križ so izruvali iz tal in so ga prinesli h kapelici. Postavili so ga ob zidu paviljona, bal nasproti marmornatega prestola z baldahinom. Treba je bilo le še obsojenca, da ga približejo nanj...

Nato so delavci odšli in opatica se je vrnila v svoje prostore.

Favsta sel je med tem iskal kardinala Farneskega. Oglasil se je v hiši na Grevskem trgu, pri Naši Gospe in povsod, koder je mislil, da bi ga utegnil dobiti. Ko ni našel duha ne sluha o njem je storil, kakor mu je bila rekla Favsta: "Ako ga ne bo nikjer drugod, pojdi k 'Vedeževalki' v ulici Saint-Denis. — Tam je skrivališče vseh, ki se padajo s Pardaflanom."

Posli gospe Hugete so notranje njegove vprašanje, ali stanuje v gostilni plenit take in take podobe. Rekoč, da ima zanj važna sporočila, se je vzpel odposlanec po stopnicah in je nenajavljen potkal na kardinalova vrata. Lahko si mislimo Farnesevo strmenje, ko je zagledal pred seboj Favstinega človeka!

"Njena Svetost me je poslala, da predam vaši Prezvišenosti to pisanje," je rekel sel. "Važno je zelo in njena Svetost želi, da ga neutegoma prečitaste."

Kardinal je z drhtečo roko odprl poslanico. Njegove oči so se razširile, vsa njegova visoka postava je vztrepetala. Zakaj pisanje se je glasilo takole:

"Modrost Najvišjega je dopustila iznenadenje, ki daje vsem našim načrtom drugo smer. Nепrestano v skrbeh za blagor Cerkve in za uspeh naše svete stvari, smatram ta dogodek za migljaj Previdnosti, ki hoče, da se izbršejo vse krivde, pa naj bi bile še tolikšne, in da se naš trud za veliko nalogo obnovi v znamenje medsebojnega oproščenja..."

Odpuščam vam, kardinal Farnese ter prosim Vsemogočnega, da bi vam tudi On odpustil. In ker se

s tem odpuščanjem ne bi ujemale, ako bi morali vi in vsi ostali, ki so prijatelji Violette, še delj trepetati za njeno usodo, vas vabim, da pridete z mojim slom v samostan na montmartskem hribu, kjer boste lahko objeli svojo hčer...

Favsta

Farnese je omahnil od razburjenja. — Misel, da mu okrutnica ponuja združenje z Violette, ga je prevzela kakor pljanost, čeprav ji na prvi mah ni mogel verjeti. Moč te misli je rasla od minute do minute, dokler ni podrla vseh zaprek.

"Na," je rekel sam pri sebi, 'saj ni mogoče, da bi me iznova vabila v past! Ako bi bilo njeno pismo zanka, zakaj me je potlej pomilostila?... O Bog, nepreračunljiva so pota tvoje volje in brez mejna je tvoja moč: krvoločno tigro si ganil, da se je usmiliła moje bede!..."

Brez odlašanja se je zavlil v plašč in stopil s Favstinim poverjenikom iz sobe. Ko pa je hotel odpreti Claudova vrata, ga je spremljevalec prijel za roko.

"Ne, Svetlost," je šepnil s pridruženim glasom. "Vladarica želi, da pridete sami..."

Kardinal ni ugovarjal. Odšel je z njim in molčal vso pot do samostana. Ni ga izpraševal, ki sta hodila po njih, in ljudje, ki sta jih srečavala, so dovolj glasno odgovarjali njegovim dvomom.

"Vojvoda Guiški mrtev... Sin Davidov umorjen... Herodovi hlapeci so ubili voditelja Lige..."

Farnese si je razlagal te klice po svoje. O, zdaj se ni več čudil Favstini izpreobrnitvi.

obtoženka pred sodniki: ali ni naravno da hoče popraviti, kar se popraviti dá?

Popraviti... Kakor da je moglo osvoboditi uboge cigancice Violette odtehtati le tisočinko gorja, ki ga je bila zakrivila Favsta v svojem hlepenju po oblasti... Nihče drugi ne bi bil zmogel take misli; nihče razen nesrečnega očeta, ki se mu je zdelo otrokovo življenje stotisočkrat važnejše od Cerkve, prestola, Francije in vesoljnega sveta...

..Ko je obstal pred samostanskimi vrati, je bil na njegovem obličju samo še smehljan pričakovanja[...]

Tudi Favsta je z vso naglico nadaljevala pot proti Parizu. Ko je napisala pismi, se je preoblekla v moško obleko in je zajahala konja, da ne bi počasnost nosilnice ovirala pohoda. Ljudje, ki je četa drevila mimo njih, krčmarji, ki so čakali na pragovih svojih hiš in zaman vabili konjenike, da bi se ustavili — vsi, vsi so občudovali krásnega jezdeca s črnimi lasmi, ki je drevil na čelu. Naj mlajši se je zdel in najbolj nežen, in vendar je bil najbolj nečakan izmed vseh.

Lakotnice njegovega konja so krvavele od ostrog in črte njegovega obraza so se krivile v zlobnem drgetu, ki je čudno nasprotoval njihovi osvajajoči lepoti. Nihče ni slutil, da je mladi jezdec tista skrivnostna žena, zaradi katere je bila prešla Francija že toliko solz in krvi...

Tako se je Favsti posrečilo, da je prišla v Pariz le malo kasneje od Pardaillana in Karla; ta dva še nista sedela za mizo gospe Hugete, ko se je sovražnica ustavila pred svojim dvorcem in je skočila s konja na tla.

Pomudila se je le toliko, da sta jo

Myrthis in Lea okopali in preoblekli. — A niti med tem ni mirovala; ves čas, dokler so jo napravljali, so odhajale sku pine njenih ljudi v montmartski samostan, ta z naročili in sporočili, ona s težkimi kovčegi, ki jih je spremljala do zob oborožena straža, kakor da hranijo kdo ve kakšen zaklad.

Ko se je zmarčilo, je zahtevala čašo krepljne pijače, da bi ji pregnala občutek trudnosti: od Chartresa do prestolnice se ni bila oddahnila, nikar že da bi bila zatisnila oči... Tako poživiljena se je vnovič zavihtila na sedlo in je odrinila z ostankom svojih ljudi na Montmartre.

Favsto so imenovali vsemogočno in vsegavedno, ča je bil že prvi pridevek pretiran, je bil drugi tembolj. Favsta ni bila vsegavedna. Med tem, ko je spremljala vojvodo Guiškega v Chartres, da bi tam zapečatila svoj načrt s krvjo Henrika III., jo je pustila njena lokava opreznost prav tako na cedilu, kakor široko razproščena družba vohunov, ki so ji nosili vse važne novice na uho. Če bi bila Favsta vedela, da se je v njeni odsotnosti kardinal Rovenni kot vodja izneverjenega svečeništva skrivaj pogajal s starcem, ki je bil za navadne ljudi signor Peretti, v resnici pa papež Sikst, kdo ve, ali bi se ji bilo tolikanj mudilo na Montmartre...

Sel, ki je bil prišel s Farnesem v samostan, je krenil naravnost k staremu paviljonu.

"Vstopite, Prezvišenost," je dejal.

Violettin oče je trepetaje spoznal kraj, kjer je po tolikih letih našel Leonoro. Ko je odprl vrata, je zagledal pred seboj do petnajst let, ki jih je vse poz-

Krojačnica Mozetič

Če si nameravaš kupiti novo obleko, pridi in oglej si vzorce in blago v moji krojačnici, za kar Ti gotovo ne bo žal, kajti imam vsako vrstnega blaga najnovejše mode. Blago trpežno in prvovrstno, delo pa po najnižji ceni. — Poleg tega imam v zalogi tudi srajce, klobuke ter sploh vse moške potrebščine po cenah kot jih ne dobiš nikjer drugje. — Pridi in prepričaj se sam!

SEBASTIAN MOZETIČ

OSORIO 5052, (Paternal), Buenos Aires

Skozi Lomo Negro v Bahio Blanco

Kakor sem že perje napovedal, tako sem tudi storil. Teden dni sem se zamudil in sem obiskal rojake v raznih krajih južnega dela provincije Buenos Aires. Prevozil sem sem 2500 km z vlakom.

Gotovo bo zanimalo naše bralce, kako se kaj imajo naši doli na jugu. Zato upam, da bo vsem ustrezno, če podam nekaj vtisov.

Za danes naj povem le na kratko, nekatere stvari, ki jih bom v naslednjih številkah podrobneje opisal.

Najprej naj se prav topla zahvalim vsem rojakom, ki so mi na mojem potovanju pripravili dneve nepričakovane veselja. Niti sanjal nisem, da bom imel na potu toliko prijetnih presenečenj.

Lomi Negri (na pol pota do Bahije Blanke) sem imel nekatere znanke, katerim sem javil svoj prihod. Na postaji v Olavarriji so me že čakali in potem so mi dali na razpolago vse, kar so imeli. Celo avto, da sem se peljal po svoji želji. Prav od blizu sem si ogledal, kako teče življenje v "kampu".

V nedeljo popoldne (30. jan.) smo pa imeli "piknik"... komaj kak obraz naših rojakov je ostal, da ga nisem videl.

Naj se zahvalim posebno Tonetu Stularju, Zlembergerjevi mami, Vučkiniču in Mežnaršiču, ki so mi oskrbeli prenočišče in voz. Vsem pa najtoplejšo zahvalo za prijazen sprejem. Kot da sem doma, tako sem se počutil, nasmejale se pa nisem že dve leti toliko, kot sem se v soboto in nedeljo v Lomi Negri.

Kar ponoči sem potoval dalje in došel v Bahijo Blanco, kjer so me

že čakali Boškovič, Ferletič in Oselj. Zjutraj se je zgodilo, česar nisem pričakoval. Sprejeli so me z veliko ljubeznivostjo! Pri Novakovih sem našel že pogrnjeno mizo in vabilo, naj ostanem kaj dalje. Toda, čas mi je bil odmerjen ker pot je bila še dolga.

Stopil sem tudi v pristanišče Ing. White, da mimogrede pođravim tudi tankaj naše ljudi. Hrvatov je doli precej. Imajo celo svoje domobransko društvo, ki je pa močno nazadovalo. Stopil sem tudi na jugoslovansko ladjo "Galeb".

Zvečer so se pa zbrali rojaki v Bahiji Blanki. Cel banket so mi priredili. Zbralo se je kar trideset rojakov. Kdo bi verjel. Spet smo imeli nepozaben večer. Menda je bilo prvič, odkar mesto stoji, da se je slovenska pesem slišala. Zares ni mogoče, da bi se dovolj zahvalil Boškoviču in Novakovim, Ferletiču in Oselju za sprejem, za oskrbo, za voz in za spremstvo. In prav tako vsem rojakom, posebno še gospodu Zehru... Kot tujec sem hodil po čisto neznanih krajih, pa so me sprejeli kot starega znanca in prijatelja z vso ljubeznivostjo. Le žal, da ni bilo v nedeljo, ker bi se sicer zbralo še vse več rojakov. In komaj en dan sem imel časa.

Že v torek 1. febr. po noči sem bil v Tandilu, kjer sem mogel radi kratko odmerjenega časa obiskati le rojaka Paškvana, krojača. Naši ljudje tam so zaposleni večinoma v precej oddaljenih kamnolomih.

V torek ob 3 uri pop. sem bil pa že v Mar del Plati.

Zanimalo me je morje in lepota

pristanišča, pa še bolj me je mikalo, da najdem tudi tam kaj slovenskega. Samo en naslov sem imel. To je naslov gospodične M. Lipičar. Poiskal sem jo. Ona mi je pa že spet vedela pokazati dalje. In našel sem... kaj menite kaj? Morda slovenski hotel?... le skromna gostilna je, ki jo ima rojak iz Štandreža, g. Lupine, in tudi almacen. Pa sem se tako lepo znašel tam in še druge rojake sem tam srečal in še za mnoge druge zvedel. Rekli so mi pa da bi jih bilo v nedeljo popoldne gotovo 20 skupaj.

Pa sem mislil oni dan, ko sem zjutraj vstal, da bo tisti dan... ravno obletnica mojega odhoda od doma—morda prvi, ko ne bom spregovoril nobene slovenske besede—pa sem celo pri slovenski mizi kosil in pa še kako smo bili veseli...

Tako sem imel zares nepozabne dneve na tem svojem novem potu

in ne vem besed, s katerimi naj se dovolj zahvalim rojakom, ki so me tako ljubeznjivo sprejeli in tako prijazno pogostili.

Videl sem povsod, da skupnost med nami še ni umrla. Povsod sem našel Slovenski list in Duhovno življenje kot stare znanke. Videl pa tudi, da zunaj znajo naše liste ceniti bolj, kakor pa tisti, kateri žive tukaj kjer je naše središče.

Upam, da bo ustrezno vsem bralcem, če bom v naslednjih številkah popisal nekatere vtise. Pa tudi kak obraz fotografiran pokazal, da se nekdanji znanci vsaj na sliki spet vidijo.

Hladnik Janez.

Kratke vesti

13. febr. maša na Avellanedi, molitve na Paternalu.

20. febr. maša na Paternalu za pokojnega Sebastjana Mozetič, molitve tudi na Paternalu.

S 13. febr. se pričenja velikonočni čas, ki traja do praznika sv. Petra in Pavla. Vsakega vernega katoličana dolžnost je, da v tem času opravi spoved in sv. Obhajilo. Priliko za spoved v slovenskem jeziku imate v cerkvi sv. Antona posebno ob sobotah zvečer in ob nedeljah do 9 ure.

Hladnik Janez.

RESTAURANT - RECREO "EL CAÑON"

Izvrstna domača hrana, prvovrstno pivo in vino. — Prostori z vrtom, pripravi za svadbe. — Kroglišče. Postrežba točna.

Se priporoča lastnik

Peter Bassanese

JUAN B. ALBERDI y Gral.
PAZ — Buenos Aires

KROJAČNICA "GORICA"

Hočete biti dobro in elegantno oblečeni. Pridite v krojačnico "Gorico", kjer boste vedno dobro postreženi.

FRANC LEBAN

Ul. WARNES 2191
(Nasproti postaje Paternal.)

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

Sporočam slovenski naselbini, da bom ob priliki 25 letnice moje fotografske obrti, vse prevredil ter razstavil moje delo, kjer se bo lahko vsak prebrical mojih neprekosljivih izdelkov.

VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIRANJU

Ne pozabite

FOTO "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579

Telefon: 59-0522 Bs. Aires

Na novo otvorjen Restaurant Internacional

Vam nudi velike zračne prostore, obširno dvorišče, kegljišče (v kratkem tudi kroglišče).

Hrano prvovrstno in veliko izbero vin.

Za obilen obisk se priporoča

EMIL JERKIČ

JORGE NEWBERRY 3372
(skoro na vogalu Alvarez Thomas) — BS. AIRES

Agencija

PUTNIK

SAN MARTIN 345/I
BUENOS AIRES
U. T. 31 - 8759

Samo pri nas dobite najceneje ladijske listke. Prodaja listkov za Jugoslavijo, Italijo in vse druge dežele. Vsakemu potniku preskrbimo kabino in druge ugodnosti. Preskrbimo popolnoma brezplačno tudi vse potrebne dokumente.

Ako rabite kakke dokumente, prevode ali pravno zaščito

AGENCIJO "PUTNIK"
Lastnik: Anton Kolungja

Vsakovrstne bolezni, notranje in zunanje

Venerične bolezni se zdravijo na gotov in modern način. — Ugodno plačevanje. — Prvi pregled brezplačno. GOVORI SE JUGOSLOVANSKI. — Sprejemanje bolnikov od 3 ure do 8 zvečer.

Dr. ANTONIO PEREDA

MEDRANO 151

BUENOS AIRES

nal. V polkrogu so sedeli v svojih na slanjajih, kardinali v rdečih haljah in škofje v vijoličastih oblačilih, in so zrl naj prav tako mrko in slovesno, kakor tisto noč, ko so ga obsodili na smrt. — Favste ni bilo videti med njimi...

"Gospoda," je zajecjal z nasmeškom, v katerem se je že zdaj odražal strah, "tako resnega sprejema se nisem nadejal"...

A tisti mah so se odprla vrata v ozadju paviljona in vstopil je kardinal Rovenni. Vsi prisotni so vstali; nato so se obrnili proti velikemu razpelu, ki je viselo na steni, in so poklekli k molitvi.

Tudi Farnese je pokleknil. Ko je bila molitev končana in je dvignil glavo, je strme opazil, da odhajajo vsi razen Rovennija. Še trenutek in bila sta sama. "Kaj pomeni to?" je zamrmral Farnese. "Kje je njena Svetost...? Ona edina je pooblaščen..."

"Potrpite," je rekel Rovenni. — "Še prekmalu jo boste videli..."

"A zakaj sva ostala sama? Kaj imate do mene, Rovenni?"

"Rad te imam, Farnese, stara prijateljica sva. Med nama ni treba skrivnosti in zavijanja. Preden stopiš pred Favsto, sem ti hotel povedati tole: blodil si smo in grešili smo, Farnese... Ti si prvi krenil s prave poti in mi ostali smo šli za teboj... Še je čas, prijatelj. — Ni še prepozno. Skleni s papežem mir, kakor ga sklepjemo mi..."

Baš tedaj je zunaj nekdo zajecjal, kakor bi tiho, žalostno klical na pomoč...

"Kaj je to?" se je ustrašil Farnese. "Slišiš, Rovenni?"

"Rajši poslušaj mene... Govori: ali se hočeš spraviti s Sikstom?"

Farnese se je trpko zasmejal.

"Se večeraj bi ti bil odgovoril: da... Nočaj je prepozno..."

"Zakaj naj bi bilo prepozno?"

"Zato, ker sem prišel semkaj z namenom, da se spravim s Favsto..."

"Kaj govoriš? Ali si še pri pameti?... Poslušaj, Farnese: Sikst V. bo kmalu umrl in jaz vem, koga bo priporočil konklavu za svojega naslednika... Čas je, da se spraviš z bolnim papežem in pa s tistim, ki mu bo nasledoval na prestolu. Glej, jaz ti ponujam bogastvo in vsakatero čast, med tem ko ti Favsta ne more dati ničesar. Ti sam si jo obsodil s tem, da si jo prvi zapustil... Daj, reci besedo..."

"Favsta mi bo dala ljubezen", je resno odvrnil Farnese. "Kolikorkoli mi je storila zlega, v tem trenutku se nadejam od nje najvišje sreče: vrnila mi bo hčer..."

"Hčer?" je ponovil Rovenni s tako le denomrznim glasom, da je Farnese vztrepetal.

"Gotovo da," je dejal, boreč se z grozo, ki ga je obhajala. "Njeno besedo imam..."

"Njeno besedo?" se je zagrohotal Rovenni. "Ali res še veruješ v svetost Favstine besede?... Poslušaj, brezumnež! Tisti trenutek je resno in turobno udaril v tišino glas zvona.

"Mrtvaški zvon," je zamrmral Farnese ves prepaden. "Komu zvonil?"

"Le poslušaj. Nisi še čul vsega," je zarohnel Rovenni, držeč ga za roko.

Za vrati v ozadju paviljona se je oglašala žalna pesem... Farnese se je siloma iztrgal Rovenniju in obupno zatulil v bučanje žalostinke in v klenkanje zvona:

"Pesem, ki jo pojo obsojenem v uri

njihove smrti... Kdo umira tukaj? Kdo je umrl?..."

"Farnese," je izpregovoril Rovenni s strašnim porogom, "za temile vrati te pričakuje vladarica Favsta... Idi, zahtevaj od nje svojo hčer..."

"Moja hči... Moje dete..."

Farnese je planil k vratom in jih je odprl na stečaj. V luči smolnatih plamenic se je razgrnila pred njim panorama samostanskega vrta...

Obstal je in odrevenel. Lasje so se mu naježili, v glavi se mu je zvrtilo. Zdelo se mu je, da sliši, kako mu pokajo možgani in kako se mu trga srce...

"Hči..." je zavpil, opotekaje se proti sredini: "Violetta..."

Da, bila je njegova hči. Bila je Violetta. Njej je pel mrtvaški zvon, kakor je nekdanj na Grevskem trgu klenkal Leonori; mrtvaška pesem, ki se je razlegala v hladni večer, je bila namenjena njej...

Po razpadajoči marmorni terasi so bili v polkrogu razvrščeni kardinali in škofje nove Cerkve, na marmornatem prestolu pa je sedela vladarica in papežinja v svojem prvosveščeniškem ornatu in je z iztegnjeno desnico kazala na obsojenko... na Violetto... na Farnesevo hčer...

Sredi polkroga se je dvigal križ, ki ga je bila opatica velela prenesti s pokopališča. Na tem križu je visela Violetta v beli obleki... bleđa, negobna, morda že mrtva... ali vsaj onesveščena od muk...

Vsa ta strahota je napolnila Farneseve oči z bliskovito hitrico nemogočimi sanj, ki pridejo in minejo, vse v eni sekundi. Toda kardinal še ni bil videl vsega. Tisti mah, ko je planil iz paviljona in zakričal:

"Moja hči!"

—tisti mah se je obrnila proti njemu ženska, ki je stala ob znojju Favstinega prestola... Farnesevemu vzkriku se je odzval drugi vzkrik, jek neizmerno bolečine... Kakor blisk se je vrgla ženska h kardinalu in mu je položila roke na ramena, kakor nekdanj pred oltarjem Naše Gospe... Zakaj ta ženska je bila Leonora...

Kardinal je zahropel z glasom, kakršnega imajo umirajoči, kadar se bliža njihova muka vrhuncu. Leonora, mrtvaško bleđa in obenem vse plameneča, mu je nepremično zrla v obraz. Strmenje, gnov, sovraštvo, dvom, obup — vse se je družilo v njenem pogledu. Počasi, tja do Ivane Fourcudove, ki je klečala na drugi strani prestola, vsa zrušena vase, vsa otrpla od strahu...

"Kaj si rekliš?" se je spet obrnila h kardinalu. "Moja hči... najina hči...? Kje je najina hči, Farnese?"

"Evo," je zastokal Farnese, in iztegnil roke proti obsojenki...

"Violetta?..."

"Tvoja hči..."

Leonora se je ozrla na križ. Nekaj neizrekljivo se je razgrnilo po njenem krasnem, iznaučenem obličju. Vzdignila je drhteče roke in zajecjala s thim glasom, polnim toge in koprenja:

"Moja hči... Ali je mogoče?... Ti si moja hči? Oh, da, poznam te, dete moje. Jaj, pomagajte mi, da jo snamem s križa... Potrpi, dete, ne umri... evo tvoje mamic..."

Tako govoreč se je vzpela ob križu in je objela vse, kar je mogla doseči: Violettine gole noge, zatekile in črne od neusmiljenih vrvi. Z pomočjo obupa je pograbila za križ in ga je začela tresti, da bi ga izruvala iz jame.

Toda njena življenska sila je bila potrošena. Napor jo je zlomil. Sredi svoje ga prizadevanja se je zgrudila na koleno; njeni nohti so se zagreblili v tla... Nato se je zdajci pognala kvišku, vzravala se, iztegnila roke in pala vznak, z očmi široko uprtimi v mladenko na križu... Saizuma je bila ozdravljena na veke...

Leonora padec je osvestil kardinala, ki je stal dotlej, kakor kip. Zavlekel se je k njej, sklonil se vstal, prijel se zagavo in zastokal:

"Mrtva..."

Glas, s katerim je zahropel to besedo, je bil tako strašen, da so halebardirji za marmornatim prestolom vztrepetali, kardinal pa se pobesili glave. Samo Favsa se ni ganila...

Tedajci pa je kardinal izdri bodalo, ki ga je imel pod plaščem.

"Prekleta," je zakričal, iztezaje roke proti Favsti. "Prekleta... Zdaj si ti na vrsti..."

Zdelo se mu je, da leti proti Favsti: zdaj—zdaj ji porine bodalo v prsi... Toda stal je na mestu. Od sekunde do sekunde strašneje ga je obhajala zavest, da vse odмира v njem, da se vse podira... da ne more več ganiti ne z roko ne z ного... S tem občutkom v duši je še enkrat obupno zavpil in bliskoma obrnil bodalo proti sebi...

Pal je, a mrtve ni bil. V poslednji muki se je zavlekel do Leonore in jo je objel z obema rokama. Iščoč njenih pobledelih ust; šele v trenutku, ko jih je našel s svojim smrtnim poljubom, se je zdajci zleknil in obležal. Bilo je po njem...

(Nadaljevanje sledi.)

Socialno skrbstvo, telesna vzgoja in finance v Jugoslaviji

Izboljšanje plač — Mnogo manj štrajkov — 21.000 oseb je šlo lani v tujino — 19 milijonov za telesno vzgojo — Državni dohodki rastejo, kar je viden znak izboljšane gospodarskega položaja

V ponedeljek 24. I. je na seji finančnega odbora poročal o svojem proračunu minister za socialno politiko in ljudsko zdravje. Tako je proračun za prihodnje leto za 25 milj. din. višji od proračuna za l. 1937-38 in za 45 milj. din. višji od proračuna za l. 1936-37. Najeto je bilo posojilo 30 milj. din. za pomoč demociji državnih bolnišnic, med katerimi je upoštevana tudi ljubljanska. V kratkem bodo predloženi sledeči važni ukrepi: 1) nov zakon o bolnišnicah, 2) ustanovitev zdravstvenega sklada, 3) za vsako bolnišnico poseben splošen načrt, 4) izveščanje posebnih strokovnjakov za obdelavo teh vprašanj, 5) ustanovitev lekarniškega in sanitarnega skladišča. — Pri delu za asanacijo je bilo lani zgrajeno 125 vodnjakov, 85 cistern in 64 vodovodov ter 282 raznih drugih objektov.

V Socialni zakonodaji je ministrstvo izdalo pomembne uredbe o minimalnih mezdah, o kolektivnih pogodbah in o spravi in arbitraži. Dočim so delavske mezde padale do konca leta 1936, so se začele dvigati s trenutkom, ko je stopila v veljavo uredba o minimalnih mezdah. Rezultat dviganja mezd je nad vse zadovoljiv, ker so mezde poskočile za majhen odstotek bolj, kakor pa so se dvignile cene. — V

delavskih sporih je bilo doseženo znatno omiljenje; dočim je še l. 1936. bilo 394 stavk, pri katerih je sodelovalo nad 1 milj. delavcev, je v prvih 10 mesecih l. 1937, to je po sprejetju uredbe bilo le še 151 stavk z 38.000 delavci. — Število brezposelnih se je znatno zmanjšalo, tako da je bilo v avgustu l. 1937 zavarovanih okrog 200.000 več, kakor l. 1933. Z uredbo o skrbi za nezaposlene delavce je bila maksimalna podpora 6 tednov povečana na 26 tednov. Za delavska stanovanja in zavetišča bo vsako leto na razpolago skoraj 20 milj. din.

V tujino je šlo za delom nad 21.000 ljudi, od tega se jih je izselilo okrog 5.000 v prekomorske države. To število izseljencev je skoraj še enkrat večje, kakor l. 1936. V l. 1937 so izseljene poslali v domovino okrog 300 milj. din., medtem, ko je l. 1936 prišlo izseljenškega denarja v domovino 264 milijonov.

Za rešitev invalidskega vprašanja se pripravljata zakonski predlog, ki bo za vedno ugodno rešil zahteve vojnih invalidov. — K poročilu se je oglasilo več poslancev, med njimi poslanec Gajšek. Prosil je ministra, naj čimprej izda uredbo o delavskih knjižnicah, ker bodo delav-

ci z njimi imeli polovično vozno. — Glede izseljencev omenja, da je nad 1 milijon Jugoslovancev v tujini in da od teh odpade na Slovenijo 45%, na Hrvaško 50%, na vse druge dele države pa 5%. V Sloveniji je zasebna iniciativa ustanovila Družbo sv. Rafaela, ki je lani slavila 10. letnico svojega dela za naše izseljence. Ob tej priliki se je ustanovila izseljenska zbornica in bi bilo dobro, da bi se take zbornice ustanovile tudi v Zagrebu in Beogradu. Glede plač duhovnikov in učiteljev, ki delujejo po večjih izseljenških naselbinah v tujini zahteva, naj bodo tolikšne, da bodo mogli opravljati svoje važno naloge med našimi izseljenci. Končno se je dotaknil razmer v ljubljanski bolnišnici, ki potrebuje še 15 novih zdravnikov, da bo mogla v redu poslovati. Pravtako so podpore potrebne ženska bolnišnica v Ljubljani in umobolnici na Studenu in v Novem Celju.

V torek 25. I. je poročal minister za telesno vzgojo dr. Vjekoslav

Miletić o svojem proračunu. Ves proračun znaša 18.865.000 din. Glede obvezne telesne vzgoje je bil storjen korak naprej in je lani napravilo z uspehom tečaje okrog 500 učiteljev. Ti bodo mogli voditi obvezno telesno vzgojo po državi. — Sport se lepo razvija in mu država po možnostih pomaga, zlasti kadar gre za nastope naših sportnikov v tujini. — Gasilstvo se lepo razvija in je za njega v novem proračunu namenjenih 600.000 din, ki jih bo dobila gasilska zveza. 6 milj. din. pa je določenih za odhod uradne delegacije sokolskega saveza za vsokolski izlet v Prago l. 1938. Novi proračun je za 6.100.000 din večji od lanskega. Po poročilu se je oglasilo v debati več poslancev. Oba predloga obeh ministerstev je finančni odbor potrdil.

26. I. je finančni minister Letica poročal o predlogu svojega ministrstva. Dohodki novega proračuna so za l. 270 milj. večji, kakor dohodki veljavnega proračuna. Večina teh dohodkov pa je dosežena že s prisežkom dohodkov v veljavnem proračunu. Radi tega ne bo nikakih novih davščin. Država ni v zadnjih 7 letih še nikdar imela toliko dohodkov, kakor v zadnjem letu, saj je december že peti mesec tekočega proračunskega leta, v katerem presegajo dohodki po 1 milijardo dinarjev. Presežek dohodkov za prva tri tromesečja tekočega proračunskega leta znaša 702 milj. din. in smemo do konca proračunskega

leta upravičeno pričakovati presežek v znesku 1 milijarde din. Zaradi tega prav lahko pričakujemo v novem proračunu vsaj še 270 milj. din. Prav glede na to je celo upravičeno upanje, da bo mogoče nekateri davščine znižati. Gospodarstvo se krepi v vseh krajih države in je l. 1937 nastalo mnogo več gospodarskih podjetij vseh vrst, kakor l. 1936. Celotni proračun dohodkov znaša 12.180.000.000 din. Od tega odpade na fiskalne dohodke 657.582.000.000 din ali 62,25%, na gospodarske dohodke pa odpade ostanek ali 37,75%. Dokaz za izboljšanje gospodarskih razmer je tudi padec prisilnih davčnih eksekucij. L. 1934 je bilo 20.867 prisilnih prodaj, v vrednosti 10.320.000. L. 1936 je padlo število prodaj na 4.025. V l. 1937 pa je v treh tromesečjih bilo prodanih vrednosti za 1.281.000 din, kar pomeni ponoven padec za eno tretjino proti l. 1936. V petek je finančni odbor potrdil poročilo finančnega ministra.

Obiščite krojačnico UŠAJ
ki vam nudi v vsakem oziru najboljšo postrežbo

GARMENDIA 4947
Paternal, Bs. Aires

IZKUŠENA BĀBICA
Filomena Beneš de Bilek
diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. — Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo, ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer
LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Buco Orden 3380
Buenos Aires

Ne izgubite prilike
PRVOVRSTNA KROJAČNICA
"PRI ZVEZDI"
Ima na prodaj vse ostale poletne obleke po zelo znižanih cenah. — Obiščite me in se boste sami prepričali. —
Lastnik STANISLAV MAURIČ
DONATO ALVAREZ 2059,
pol kvadre od Av. San Martin, — Bs. Aires

Ako hočete biti zdravilci od odgovornega zdravnika
zatecite se k
Dr. A. GODEL
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOŠKIH IN NEMŠKIH NAČINIH
Krone in kožne bolezni
ZA SLOVENCE PEVI PREGLED BREZPLAČNO
Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijaliti za pljučne, srčne, živ
reumatične bolezni
ŽARKI X — DJATERMIA — ANALIZE
Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.
GOVORI SE SLOVENSKO
CALLE CANGALLO 1542

CARIČIN LJUBLJENEC

ZGODOVINSKI ROMAN

(Nadaljevanje 76)
—Zakaj si prelivati kri na zemlji? Pugačev, ali si bil upravičen, da si delal tako? Ali si smel ubijati, si li smel ropati in požigati?
—Pugačev, vedel si da je laž, kar ti je govoril tvoj zapeljivec. Usadil ti je v srce strup, s katerim si ti, Pugačev, okužil celo Rusijo.
—Tako mi bo govoril Bog, potem pa me bo peklenška sila potegnila v najgroznejši in najtemnejši del pekla. Tam pa me bo pričakoval vrag, da me bo s svojimi strašnimi kremplji odvel tja, odkoder ni več vrnitve.
—Ne, ne, jaz ne smem umreti. — Oh, Livijska, kako ti zavidam, da si se rešila zemeljskih skrbi in težav. Mene pa si pustila samega, osamljenega in nesrečnega.
Dolgo je sedel Pugačev ob Livijskem truplu, ni se premaknil in ni črnil besede. Potem pa je vstal in zamrmral:
—Ti si umrla, Livijska, in najhujše stokanje te ne bo več obudilo k življenju. Toda, zadnje moje slovo od tebe bo kraljevsko — Priredil ti bom pogrebno svečanost, kakršne še nihče ni nikomur priredil. Imela boš pogreb, o katerem bodo še stoletja pozneje govorili.
—Danes bom izročil tvoje telo zemlji, zvečer pa bo Moskva, ta ponosna Moskva, v kateri so kronali carje silne Rusije, od prvega do zadnjega, do mene, ki se bom dal čez malo ur kronati v katedrali, vzplamenela kakor največja baklja,

kar jih je svet kedaj videl. Naj vse Rusija, da Pugačev žaluje za svojo ženo!
—Ha, kaj pa je to? — Kaj to pomeni?
Pugačev odhiti k oknu, razgrne zavese in zagleda v velikem dvorišču Kremlja ogromno množico naroda.
—Kje je car? — je tulila množica. — Kje je naš oče Peter? — Kje je?
—Tukaj sem, prijatelji moji! — odgovori Pugačev —, kaj bi mi radi povedali?
—Naprej car, — se odzove vodja množice, — sedaj ni čas za ljubimkanje? Sovražnik se nahaja pred vrati Moskve. Katarina je poslala ogromno vojsko z namenom, tebe, tvojo slavo in zmagoslavje napredovanje uničiti. Pravijo, da je Potemkin vojskovodja. Veliki car, sedaj pokaži, da si junak, ki se ne boji sovražnika.
Pugačev prebledi in se zdrzne. Ali se je res zaklelo vse proti meni?
Sedaj, po tem težkem udarcu, ki ga je zadel s smrtjo njegove žene, ki jo je tako neizmerno ljubil, mar naj sedaj tako potr in onemogel vodi tako težko in usodno bitko?
—Prišel bom, prišel —, je komaj spregovoril Pugačev —, samo trenutek mi dajte, samo trenutek. —
—Hiti, car, hiti!! Mi že komaj čakamo, da nas popelješ v boj.
—Saj sem vam rekel, da bom prišel, — zagrmí Pugačev, iz oči mu je bliskalo, ustnice pa so mu drgetale. — Mar mi mislite zapovedovati? Ali mi nečete dati nit itoliko časa, da bi se poslovil od bitja, ki

sem ga ljubil bolj kot vse na svetu?
—Tu leži umorjena moja mlada žena! Vi, — vi pa me hočete ločiti od nje? Vi zahtevate, naj vas vodim. Dobro, toda povem vam, obračunavajte prej s svojimi življenji.
Pugačev je jezno zaloputnil okno, da so se vse šipe zdrobile. Hitro se obleče in zagrmí svoje orožje.
Ko je stopil v generalski uniformi pred mrtvo telo svoje ljubljene Livijske, je še enkrat pokleknil pred njo.
—Sladko spančkaj, mila moja, — ji je nežno govoril Pugačev, — kmalu bom prišel za teboj, čez malo časa se bova že srečala na drugem svetu.
—Vem, da bo ta bitka moja smrt. Jaz pa si jo želim, ker vidim, da življenje brez tebe ni življenje, oh Livijska.
Odločno in ponosno se je vzravnal in odšel skozi vrata na stopnice. Čez trenutek je stal v popolni bojni opremi na dvorišču.
Tu ga je že pričakovala zbrana vojska. Zastave so plapolale kopja, puške in topovi, vse je bilo pripravljeno in se veselilo bitke. — Množica je navdušeno vzklikala, ko je zagledala svojega carja.
Pugačev skoči na plemenitega konja, ki so mu ga pripeljali in spregovori zbranemu narodu:
—Prijatelji, v odločilni boj gremo, v boj, ki nam bo prinesel zmagovo ali pa smrt. Vi veste, da sem imel vedno najboljše namene in da sem hotel osvoboditi ruski narod

neusmiljenega tiranstva carice Katarine in njenih ljubimev.
—Upam, da bomo zmagali. Če pa nam je usoda kaj drugega namenila, se bodo vse naše nade razblinile. Če bom padel, prijatelji moji, vas prosim, da mi izpolnite te moje besede:
—Zgoraj v stolpu leži moja žena — mrtva. Pokopljite naju v skupni grob in če vam bo mogoče, vrnite naju stepi, stepi, v kateri sva odrasla, kjer sva bila srečna in zadovoljna.
—Na najin grob usadite divje stepske rože. Drugo cvetje naj ne krasí najinega groba, tudi spomenik naj ne naznanja najinih imen!
V tem trenutku so pripeljali hrebrega konja, ki je nestrpno mahal s svojim dolgim repom in s posebnim razumevanjem gledal svojega gospodarja.
Pugačev stopi k ljubljenemu konju.
Pogradi ga po vitkem vratu in zakliče s solznimi očmi:
—Sedaj imam samo še tebe na celem svetu, moja draga, zvesta žival. Nosí me k zmagi, če pa ne bo moglo biti drugače, pa v smrt.
—Smrt kleplje svojo koso. Ugrabila mi je moja Livijska, mislim, da se bo spravila tudi nad mene.
—Naprej, prijatelji! Bratje, naprej, razvijte naše zastave. — Dol s Katarino. — Živel car Peter III. — Naprej nad sovražnika!
—Dol s Katarino, — Naj živi car Peter III. — je klical množica vojakov. Klicanje se je razširilo med množico in čez malo časa je prihajal iz tisoč in tisoč grl samo en vzklik: — Dol s Katarino — Naj

živi car Peter III. — Po vseh moskovskih ulicah in uličicah so trobile trobente, bobni so udarjali, zastave so plapolale, Pugačev je šel v zmago ali pa v smrt.
Čika, Mirovič in Peter Voroneov so presedeli vso noč skupaj in premišljevali, kaj jim storiti, ko bo smrt uničila lažnjivega carja.
Čika ni niti trenutek podvomil, da ne bi njegova hčerka izvršila prisege. Prepričan je bil, da Pugačev ne bo doživel jutra.
Nestrpno je pričakoval stari kozak, da je napočil dan, ki mu bo dokazal, da je njegova hčerka Livijska junakinja in mučenica Rusije.
Ko pa so se prvi jutranji žarki prikradli skozi zavešena okna v Kremelj in padali v sobo, kjer so se nahajali stari Čika, Mirovič in stari Voroneov, se stari Čika dvigne in reče odločno:
—Čas je, — pojdiva z menoj, prijatelji. Ali slišita?
—Čika, kam naj gremo?
—V njuno zakonsko sobo, — od govori kratko Čika. — Odnosno, če želite, v mrtvaško sobo.
Vsi se podajo k vratom, a v tem trenutku začne nekdo silno razbijati po vratih. Ko jih je Čika odprl, se pojavi na pragu Olga, blede in z razpuščenimi lasmi, še v nočni halji.
Ona je že vedela, za kaj gre, ker jo je Mirovič, preden se je vrnil k ostalim, odvedel v neko varno sobo.
—Za božje moje, — vzklikne Olga, —kje je car? Kdo ga bo opozoril?
—Oh, Mirovič, ti moj edini, sedaj bomo vsi propadli. — Prispel je glasnik neki grbati kmet, ki želi

SLOVENSKI LIST

List izdajata: SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO in KONSORCIJ "NOVEGA LISTA"

TARIFA REDUCIDA
CORREO ARGENTINO
Concesión 1551

Dirección:
Gral. César Díaz 1657
Buenos Aires

Dve pustni zabavi — Gosp. Podp. društvo v V. Devoto

vabi na VELIKO PUSTNO VESE-
LICO, katera se bo vršila v nedeljo
27. februarja t. l. ob 4. uri popold,
v društvenih prostorih, ulica Sim-
brón 5148.

Spored:

- 1.—Otvoritev: Godba
- 2.—Pobratinija: V. Vodopivec, po-
je moški zbor 1
- 3.—Babilon: V. Saksida, moški
zbor
- 4.—Kuplet: Župan A. Dekleva, —
poje moški zbor.
- 5.—Na straži: F. Ferjančič, poje
moški zbor
- 6.—Sovražnik žensk: V. Bratina,
enodejanska šala.

Po končanem sporedu prosta za-
bava s plesom in pustnimi običaji.

V ponedeljek 28. februarja t.l.

— DRUGA PUSTNA ZABA —

Začetek ob 9. uri zvečer in bo tra-
jala do 6. ure zjutraj.

Za številno udeležbo se priporo-
čamo ODBOR

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od
3—6 \$, lepo sliko v barvah.
Odprto tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ
Facundo Quiroga 1275 in 1407
U. T. 22 - 8327
DOCK SUD

ZOBOZDRAVNIKA

Dra. Samoilović de Falicov
in **Dr. Feliks Falicov**

Sprejemata od 10 do 12 in od
15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181
U. T. 59 - 1723

OBJAVE POSLANIŠTVA

Charcas 1705 — Bs. Aires

Kr. jugosl. poslaništvo išče in
prosi, da se pri njem zglase nasled-
nji naši izseljenici:

Rašić Jure, iz Klobuka, ljubuški
srez, ki je pred leti živel v Venado
Tuerto.

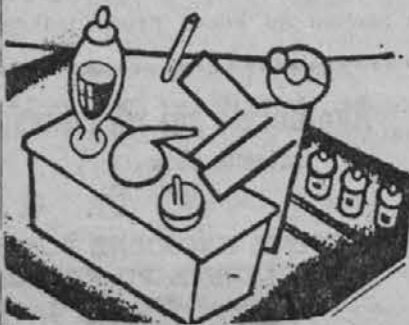
Nedoklan Šimun iz Drniša, ki je
dospel v Argentino pred kakimi 25
let. Leta 1930 se je poslednjikrat
javil svoji družini. Zadnji njegov
naslov je bil: a/e. Missler, San Mar-
tin 666, Bs. Aires.

Bračanica Franca iz Brežice, roj.
1890 leta. Tudi tu je zadnji znan
naslov a/e. Missler. Drugih podat-
kov nima.

Bratanič Miha, roj. 1898 leta.
Svoj čas je preejmal pošto na na-
slov: Calle Isleta 4411, Valentin Al-
sina.

KEMICAR IN LEKARNAR
diplomiran na zdravniški fa-
kulteti v Pragi in zakonito pre-
izkušen v Argentini.

Hh. Mr. Franciško Huspaur

Mladeniči! Vsako pomlad se
kri prenovi, pripravite se za
novo življenje in spravite iz
sebe vse stare bolezni s tem,
da napravite krvno analizo.—
Za stare kliente zastoj enako
notranjost po pošti.
Dock Sud, calle Facundo Qui-
roga 1441 (Avellaneda) Pcia.
de Bs. Aires

NOV ODBOR SOKOLA

BUENOS AIRES I.

Odbor Sokola Buenos Aires I.
nam poroča, da so izbrali sledeči
odbor: Ante Sardelić, starosta; To-
mislav Marasević, podstarosta;
Slavko Valčić, načelnik; Ante Gre-
go, prosvetar; Franjo Surjan, bla-
gajnik, Avgust Jugić, tajnik; Jer-
ko Protić, namestnik taj.; Marko
Petrović, nam. taj.; Ante Separo-
vić, Marin Sardelić, Sime Cubrić,
Ivan Brajković in Andrej Križić,
odborniki; Ivan Ribičić, Vazelin
Gološin in Martin Ivanec, revizor-
ji.

Veliki zavod

"RAMOS MEJIA"

VENFREAS

ANALIZE nuna brezplačno. Analize krvi.
Popolno moderno zdravljenje.
SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdrav-
ljenje na podlagi krvne analize (914)
KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpa-
danje las. Ultravioletni žarki.
ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije
in bolečin.
SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija
po prof. Cicarelliju.
ŽIVČNE BOLEZNI: Nevračenja, izguba
spomina in šibkost.
REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šib-
kost srca zdravimo po modernem nem-
škem načinu.
PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.
ŽELODEC: upadel, raširjeni, kisline, te-
ška prebava, bruhanje, rane.
ČREVA: colitis, razširjenje, kronična za-
peka.
GREL, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez
operacije in bolečin.

Popolno ozdravljenje \$ 30.—

Plačevanje po \$ 5.— na teden.

Naš zavod s svojimi modernimi naprava-
mi in z izvrstnimi SPECIJALISTI je
edini te vrste v Argentini. — Lečenje
zajamčeno. — Ugodno tedensko in me-
sečno plačevanje.

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

Rivadavia 3070 Plaza Once

Potrjim srcem naznanjam, da je dne 2. februarja ob eni uri
popolnoči v bolnišnici Transita v Córdoba umrl moj nepozabni
brat

MAKS UKMAR

doma iz Koprive na Krasu, star komaj 34 let. V Argentino je pri-
spel leta 1928, ki si je pri nezdravem delu nakopal pljučnih bole-
zni ter jim skoro po enem letu bolehanja podlegel.

Doma zapušča dva brata in očeta, mati pa mu je ravno pred
enim mesecem umrla.

Zalujoča sestra Roža, por. Jerič, in ostali sorodniki.

Buenos Aires, dne 9. februarja 1938.

CON FRIO O CON CALOR
BEBE QUILMES,
¡O MEJOR

govoriti s carjem. Ni mi pa hotel
povedati, kake novice prinaša. —
Kljub temu pa sem na njegovem
obrazu spoznala, da hoče carju spo-
ročiti nek ostrašno vest.

—Carja ne sme sedaj nihče bu-
diti, — odvrne z rezkim glasom Či-
ka. — On spi tako trdno, da se bo-
jim, da ga sploh ne bomo mogli
več zbuditi.

—Naj kmet vstopi, pa naj nam
pove, s kakim poročilom prihaja.

—Kje je?

—Zunaj na hodniku.

—Pripljal ga bom sem. —

Kozak Čika odide iz sobe in se
trenutek pozneje vrne z nekim gr-
bastim kmetom, ki se mu je pozna-
lo, da je bil lepo oblečen, da pa je
v veliki naglici prepotoval dolgo in
mučno pot.

Njegova obleka je bila zamazana
in raztrgana in plava brada, ki mu
je obdajala obraz, je bila razku-
štrana.

—Prijatelj, sedite, — mu reče Či-
ka in mu ponudi stol. — Recite nam
kaj hočete sporočiti carju. Mi smo
njegov najboljši prijatelj, pa nam
morete zato popolnoma zaupati.

—Mar vam morem res zaupati?,
— vpraša kmet, ki se lokavo smeh-
lja in gleda na tla. — Ne, ne morem
z vami govoriti. Samo s carjem. —
Zbudite ga, ak ospi. Moje poročilo
je važno.

—Carja nikakor ne moremo zbu-
diti, — odvrne Čika, ki je postal že
nepotrpežljiv. — Moj prijatelj car
se je sinoči oženil in gotovo bi se
zelo jezil, če bi ga motili v spanju.

—Toda jaz sem oče mlade carice.
—Si-li že kaj slišal o starem koza-

ku Čiki, o divjem Čiki, kakor me
ljudje imenujejo?

—Vi ste Čika? — Ah, potem pa
mislim, da vam smem zaupati.

Po teh besedah strga kmet z o-
braza svojo brado, ki se ji je po-
znalo, da je umetna.

Navzoči zagledajo nenavadno
grd obraz. Njegov obraz je kazal
brutalnost in odurnost.

—Človek, kdo ste vi? — vzklik-
ne stari Čika. — Vi niste kmet, ka-
kor smo mislili. Vi niste kmet, ni-
ste poljedelec, — vi ste glasnik, ki
se je priplazil pod to krinko v me-
sto.

—Odkod prihajate?

—Iz Petrograda — se zareži gr-
bavec. — Pri mojem zaščitniku sve-
tem Krispinu, še en tak ukaz mo-
jega gospodarja, pa bom ležal pod
zemljo.

—Kdo je vaš gospodar.

—Grof Gregor Orlov — odgovori
počasi in oklevajoče grbasti glas-
nik.

—Orlov? — vzkliknejo. Hipoma
vsi navzoči. Zdelo se je, da to ime
ni napravilo na nje ravno ugodne-
ga vtisa.

Toda Čika zbere hitro prisotnost
duha in reče:

—Da, da. Grof Orlov je s carjem
v zvezi.

—Sedaj vidim, da lahko z vami
govorim in da vam smem zaupati,
— reče grbavec. — Če namreč po-
znate carjevo skrivnost, nočem tu-
di jaz imeti pred vami nobene skriv-
nosti.

—Mar vam car še nikoli ni pri-
povedoval o grbavcu Matušku, o
slugi grofa Orlova, ki mu je že dva-

krat prinesel tajne vesti iz Petro-
grada?

Čika seveda ni imel niti pojma da
stoji namišljeni car v kaki zvezi z
bivšim caričnim miljenecem grofom
Gregorjem Orlovom. Toda napravi
zelo vesel obraz in vzklikne:

—Mar je to mogoče? Vi ste gr-
basti Matuška?

—Da, popolnoma pravilno, moj
zet mi je že večkrat omenil vaše
ime in rekel, da vas bo bogato po-
plačal, čim dospe v Petrograd? —

Hm. — to bo še dolgo trajalo. —
se zaničljivo nasmehne grbavec. —
Vi torej še ničesar ne veste? — Ha,
vaše zmage so vas popolnoma oma-
mile. — Slišal sem, da je tu v Mo-
skvi zelo veselo življenje. — Vče-
raj ste imeli svadbo, danes krona-
nje, samo če vam ne bo častiti gos-
pod Aleksander Potemkin pokvar-
il računov.

—Potemkin? Kaj je z njim? —
vpraša Olga.

—Carju moram to-le sporočiti:
—Grof Orlov mi ni dal pismene-
ga poročila, ker se je bal, da bi me
mogli ujeti. Zato sem sem moral vse
naučiti na pamet, od besede do be-
sede, kakor šolski otroci. Njegovo
poročilo se glasi:

—Pugačev bodi previden. Potem-
kin ti gre z veliko vojsko naproti.
On te namerava v Moskvi napasti
in uničiti.

—Pojdij mu naproti. Njegova pe-
hota je zelo močna. Potemkin raz-
polaga tudi s topništvo, konjenice
pa ima zelo malo. Car Peter, bo-
juj se, sedaj je odločilni trenutek.

—Tako se glasi poročilo mojega
gospodarja, — nadaljuje po krat-

kem odmoru grbasti Matuška, — se
daj pa lahko še nekaj dodam.

Ko mi je moj gospodar dal poro-
čilo, ki sem ga ravnokar izpolnil,
mi je ukazal, sestni na ognjevitoga
konja in jahati noč in dan.

—On ve, da dohva grbasti Ma-
tuška krila, če jezdi dobrega ko-
nja in da potem premaga vse ovire.
— Od Petrograda do Moskve sem
potreboval samo dva dni.

—Ko sem se že bližal Moskvi in
iz daljave zagledal mesto z njego-
vimi stolpi in morjem hiš, naletim
na zapreko.

—Za vraga, kaj pa je to? pomi-
slim, a ko sem se previdno približal,
sem spoznal, da je to Potemkinova
vojska. — Ne morem si pojasniti,
kako je mogla tako hitro dospeti,
toda nedvomno je že v najbližji o-
kolici in najpozneje tekom ene ure
bo udrla v Moskvo.

—Priganjal sem svojega uboge-
ga konja tako, da je razgetal od
bolečine, ko sem zadiral ostroge v
trup. Konj je drvel z menoj, kakor
da ga preganjajo furije.

—Moral sem priti mimo Potem-
kinovih straž, ker sem se zavedal,
da ne bodo nikogar pustili v mesto,
da ne bi v Moskvi prežgodaj zve-
deli za približevanje sovražne voj-
ske.

—Straže so zasedle celo državno
cesto in sosednja polja. Tam, kjer
teče ozki rokav reke, se je nahajal
mal oddelek Preobraženskijeve gar-
de. Vojaki so mislili, da ne more
nihče preko reke, ker ni bilo nikjer
mosta.

—Toda jaz sem prišel preko re-
ke ravno na tem mestu.

—Pohitel sem vojakom naproti.
V eni roki sem držal svojo pištolo,
v drugi pa zakrivljeni meč ni pre-
den so vojaki mogli streljati, sem
prvega ustrelil, drugega pa sem u-
daril s sabljo po glavi, tako da sem
mu razklal ne samo kapo, temveč
tudi lobanjo, nato pa se — z div-
jim skokom znajdem sredi reke.

—Plavaj, zakličem svojemu kon-
ju, ali pa boš utonil.

—Moj ubogi, izmučeni konj je
dobro plaval. Nosil me je preko
reke, Vojaki so sicer streljali, toda
njihove kroglice me niso zadele. —
Dosegel sem že plitvino, konj se
je že drhteč in trepetajoč dvignil iz
vode, — ko konja naenkrat pogodi
krogla. Prokleta roka, ki je strelja-
la. Moj konj se zgrudi na zemljo.

—Ne škoduje, sem si dejal. Ni
škoda konja, če je jezdec še živ.

—Prilazim se do brega, kroglice
so mi živigale okrog ušes, toda no-
bena me ni zadela. Ušel sem jim,
nakar sem peš nadaljeval pot v me-
sto. Srečno sem se ognil vsem ovi-
ram in nevarnostim in sedaj sem
tu.

Nepopisno so bili presenečeni na-
vzoči, ko so slišali Matuškino poro-
čilo. To poročilo jih je zadelo ka-
kor strela z jasnega neba.

Preden pa je mogel kdo kaj od-
vrniti, nastane na dvorišču divji
krik in metež. Ogromna množica
naroda se je valila skozi vrata v
Kremelj.

—Sovražnik je tu, — je kričalo
tisoč in tisoč glasov. — Kje je car?
Kje je car?

(Dalje prihodnjije).